

Deloitte.

Deloitte ÅrsNyt 2017

December 2017

Deloitte ÅrsNyt 2017

I Deloitte ÅrsNyt 2017 har vi samlet information, som vi har vurderet relevant, når der aflægges årsrapport for 2017 af virksomheder, som følger årsregnskabsloven (ÅRL) eller IFRS.

I første afsnit er de nye krav til revisionspåtegninger for virksomheder af offentlighedens interesse (PIE-virksomheder) omtalt.

Deloitte ÅrsNyt omhandler herudover bl.a. en række aktuelle regnskabsmæssige problemstillinger vedrørende ÅRL, herunder overholdelse af bestemmelserne om mangfoldighed, som Erhvervsstyrelsen fortsat forventes at have speciel fokus på i 2018. Endvidere har vi opsummeret Deloitte's forventninger til den kommende vejledning fra Erhvervsstyrelsen, som skal tydeliggøre forholdet mellem ÅRLs bestemmelser om virksomhedssammenslutninger og IFRS 3 *Business Combinations*.

Af speciel interesse for de børsnoterede selskaber omtales en række nyheder om IFRS og om regnskabskontrollen, herunder fokusområder for regnskabskontrollen i forbindelse med kontrol af 2017 årsregnskaber.

Under selskabsretlige forhold omtales krav om registrering af reelle ejere, udkast til reviderede anbefalinger for god selskabsledelse, Komitéen for god Selskabsledelses årsberetning samt seneste nyt om erhvervsdrivende fonde.

Deloitte ÅrsNyt 2017 er udarbejdet af *AuditBusinessSolutions*, Deloitte's faggruppe for revisions- og regnskabsforhold.

Har du spørgsmål eller kommentarer til Deloitte ÅrsNyt 2017, er du velkommen til at kontakte din daglige revisor eller Deloitte's *AuditBusinessSolutions* på tlf. 26 79 37 18.

Redaktionen af Deloitte ÅrsNyt 2017 er afsluttet den 12. december 2017.

December 2017

Ansvar for indhold

Selvom der er gjort en stor indsats for at sikre, at oplysningerne i Deloitte ÅrsNyt 2017 er korrekte, fralægger Deloitte sig ethvert ansvar for eventuelle indholdsmæssige og faktuelle fejl. Enhver brug af oplysningerne i Deloitte ÅrsNyt 2017 sker på eget ansvar og risiko, og Deloitte påtager sig intet ansvar for hverken direkte eller indirekte tab som følge af dispositioner truffet på grundlag af oplysningerne i Deloitte ÅrsNyt 2017.

Deloitte ÅrsNyt 2017 indeholder links, der fører til andre websider og/eller dokumenter, som ikke tilhører Deloitte, og som Deloitte ikke udøver kontrol med og indflydelse på. Sådanne links skal ikke opfattes som en af Deloitte foretaget godkendelse af disse websider og/eller dokumenter eller af den/dem, som gør materialet tilgængeligt. Links skal alene opfattes som en service fra Deloitte.

Indholdsfortegnelse

1.	Revision	1
1.1.	Revisionspåtegningen for PIE virksomheder er opdateret	1
2.	ÅRL	2
2.1.	Nye regler, der træder i kraft for regnskabsåret 2017	2
2.1.1.	Indsendelsesbekendtgørelsen	2
2.1.2.	Oplysninger om kapitalandele – skærpelse er ophævet igen	3
2.2.	Aktuelle problemstillinger	3
2.2.1.	Opdatering af regnskabskrav til klasse A-virksomheder	3
2.2.2.	Oplysninger om finansielle instrumenter	3
2.2.3.	Oplysninger om investeringsejendomme, som måles til dagsværdi efter § 38	4
2.2.4.	Redegørelse for god fondsledelse	6
2.2.5.	Oplysninger om udskudte skatteaktiver	6
2.2.6.	Oplysninger om udviklingsaktiviteter	7
2.2.7.	Hvad skal oplyses om den forventede udvikling i ledelsesberetningen?	8
2.2.8.	Kønsfordeling i ledelsen	8
2.2.9.	Afklaring på vej vedrørende virksomhedssammenslutninger	9
2.2.10.	Ny ferielov – med foreslået ikrafttræden 1. september 2020	15
3.	IFRS	16
3.1.	Nye og ændrede internationale regnskabsstandarder mv., der træder i kraft for regnskabsåret 2017.....	16
3.1.1.	Improvements to IFRSs 2014-2016.....	16
3.1.2.	IAS 7: Oplysninger om finansieringsaktiviteter	16
3.1.3.	IAS 12: Præcisering af bestemmelser om udskudte skatteaktiver.....	17
3.2.	Nye og ændrede internationale regnskabsstandarder mv., der gælder for efterfølgende regnskabsår	18
3.2.1.	Ændring af IAS 28 vedrørende langfristede lån i associerede virksomheder mv.....	18
3.2.2.	IAS 40 <i>Investment Property</i>	18
3.2.3.	IFRS 2: Præcisering af områder med fortolkningstvivl.....	18
3.2.4.	IFRS 9 <i>Financial Instruments</i>	19
3.2.5.	Mindre ændring af IFRS 9 <i>Financial Instruments</i>	22
3.2.6.	IFRS 15 <i>Revenue from Contracts with Customers</i>	23
3.2.7.	IFRS 15: Præciseringer	25
3.2.8.	IFRS 16 <i>Leases</i>	26
3.2.9.	IFRIC 22 <i>Foreign Currency Transactions and Advance Consideration</i>	28
3.2.10.	IFRIC 23 <i>Uncertainty over Income Tax Treatments</i>	28
3.2.11.	IFRS 4: Udskydelse af implementeringen af IFRS 9 for forsikringsselskaber	29
3.2.12.	IFRS 17 <i>Insurance Contracts</i> er udsendt	29
3.3.	IASB's arbejdsplan	30
4.	Kendelser fra Erhvervsankenævnet og reaktioner fra Erhvervsstyrelsen	31
4.1.	Omgørelse af årsrapport	31
4.2.	Sponsorindtægter	31
4.3.	Fralg af revision.....	32

Indholdsfortegnelse

4.4.	Produktionsmetoden.....	32
4.5.	Partnerselskabs køb af fordringer var ulovligt aktionærlån.....	33
5.	Regnskabskontrollen.....	34
5.1.	Regnskabskontrollen 2016	34
5.2.	Væsentlige og principielle afgørelser	34
5.3.	Regnskabskontrol i EU – udvalgte afgørelser	38
5.4.	ESMAs prioriteter for regnskabskontrol af 2017 regnskaber	41
5.5.	ESMA undersøgelse af IFRS 13 implementering.....	43
5.6.	ESMA har opdateret FAQ vedr. alternative præsentationsmål (APM)	44
6.	Publikationer og værktøjer	46
6.1.	Regnskabstjekliste ÅRL	46
6.2.	IFRSs in Your Pocket 2017	46
6.3.	IFRS Checklist 2017 (DK).....	46
6.4.	Dansk IFRS-eksempelregnskab 2016 (anvendes også i 2017).....	46
6.5.	Globalt IFRS-eksempelregnskab 2017.....	47
6.6.	IFRS - oversigt over nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag 2017.....	47
6.7.	IFRS in Focus - Closing Out 2017	47
6.8.	Delårsrapportering	47
7.	Selskabsret	48
7.1.	Krav om registrering af reelle ejere	48
7.2.	God selskabsledelse.....	48
7.2.1.	Reviderede anbefalinger for god selskabsledelse	48
7.2.2.	Årsberetning fra Komitéen for god Selskabsledelse.....	49
7.3.	Erhvervsdrivende fonde	50
7.3.1.	Undersøgelse viser en større udvikling i erhvervsdrivende fondes bestyrelser	50
7.3.2.	Opmærksomhedspunkter for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde	51
7.3.3.	God fondsledelse	51
8.	Fortrolighed mv. i Deloitte	53
8.1.	Fortroligheden om kundedata	53
8.2.	Deloitte og persondataforordningen.....	53

Anvendte forkortelser

ÅRL: Årsregnskabsloven

SEL: Selskabsloven

IASB: International Accounting Standards Board

IFRS IC/IFRIC: IFRS Interpretations Committee (IASB's fortolkningskomité)

ESMA: European Securities and Markets Authority (den europæiske værdipapir- og markedstilsynsmyndighed)

Nasdaq: Nasdaq OMX Copenhagen

1. Revision

1.1. Revisionspåtegningen for PIE virksomheder er opdateret

Revisionspåtegninger, som afgives på virksomheder af interesse for offentligheden (også kaldet PIE virksomheder), er blevet opdateret og indeholder flere oplysninger end sidste års påtegning. Formålet med de seneste tilføjelser i revisionspåtegningen for PIE virksomheder er at give myndighederne mulighed for at påse, at uafhængigheden mellem virksomhed og revisor er opretholdt. Revisionspåtegningen indeholder følgende yderligere oplysninger:

- Revisor skal i påtegningen bekræfte, at konklusionen i henhold til påtegningen er konsistent med den konklusion, som revisor har angivet i revisionsprotokollatet til revisionsudvalget og bestyrelsen.
- Revisor skal angive hvem der udpegede revisor/revisionsfirmaet, eksempelvis at revisor er valgt af generalforsamlingen.
- Revisor skal angive datoen for udpegelsen som revisor og det tidsrum, hvor revisor uden afbrydelse har varetaget opgaven, herunder tidligere forlængelser og genudpegelser. Dette kan eksempelvis være, at revisor er valgt første gang 12. april 2010 for regnskabsåret 2010 og genvalgt årligt af generalforsamlingen i en sammenhængende opgaveperiode på 8 år frem til og med regnskabsåret 2017.
- Revisor skal erklære, at der ikke er udført forbudte ikke-revisionsydelser.
- Revisor skal endelig angive eventuelle ydelser i tillæg til revisionen, som blev udført for den reviderede virksomhed (PIE virksomheden) og dennes dattervirksomheder, og som ikke er oplyst i ledelsesberetningen eller regnskaberne.

De nye regler træder i kraft for revisionspåtegninger på regnskaber med regnskabsperioder, der starter efter 17. juni 2016. For kalenderårsregnskaber vil det dermed sige, at oplysningerne skal med første gang i 2017 årsregnskaberne.

2. ÅRL

2.1. Nye regler, der træder i kraft for regnskabsåret 2017

2.1.1. Indsendelsesbekendtgørelsen

Erhvervsstyrelsen udsendte i maj 2017 ændringer til indsendelsesbekendtgørelsen. Ændringerne vedrører omgørelse af årsrapporter, clob-opmærkning, revisors unikke identifikationsnummer og indberetning af dobbeltsprogede årsrapporter.

Omgørelsesproceduren vedr. årsrapporter ændres

Omgørelse af en årsrapport kræver fra 1. januar 2018 ikke længere tilladelse fra Erhvervsstyrelsen. Betingelserne for omgørelse er ikke ændret og forudsætter fortsat, at offentliggørelsen af en ny årsrapport er i regnskabsbrugernes interesse, som en nødvendig rettelse af væsentlige eller åbenbare fejl eller som berigtigelse af ulovlige forhold. Det er ikke tilladt at omgøre en årsrapport, hvor den nye omgjorte årsrapport indeholder nye oplysninger om, at årsregnskabet for det kommende regnskabsår ikke skal revideres.

Ved omgørelse af en årsrapport skal der sammen med den omgjorte årsrapport indsendes en redegørelse for, hvorfor den tidligere indberettede årsrapport omgøres. Redegørelsen offentliggøres sammen med den omgjorte årsrapport.

Clob-opmærkning

Muligheden for at anvende clob-opmærkning reduceres yderligere, hvilket letter Erhvervsstyrelsens mulighed for at udsøge specifikke forhold i de indberettede årsrapporter. For regnskabsår, der slutter den 31. december 2017 eller senere, skal følgende også opmærkes særskilt:

- I ledelsespåtegningen:
 - Ledelsesmedlemmers underskrift samt oplysning om eventuel uenighed.
 - Oplysning om, at årsregnskabet for det kommende år ikke skal revideres.
- I ledelsesberetningen:
 - Fondes redegørelser for god fondsledning.
 - Fondes redegørelse for uddelingspolitik.
 - Virksomheders beretning om betaling til myndigheder (regnskabsklasse C stor og D).
- Oplysning om resultatdisponering, hvis oplysningen er givet i noterne.

Revisors unikke identifikationsnummer (MNE-nr.)

For regnskabsår, der slutter den 31. december 2017 eller senere, skal revisor i sin erklæring på årsrapporter, der indberettes til Erhvervsstyrelsen, oplyse sit unikke identifikationsnummer (MNE). Revisors MNE-nr. er offentlig tilgængelig på CVR.dk. Revisionsfirmaets CVR-nr. skal fortsat oplyses i erklæringen.

Dobbeltsprogede regnskaber

Overgangsbestemmelsen om indberetning af dobbeltsprogede årsrapporter i XBRL-instansen blev forlænget til den 31. december 2017. For virksomheder, der indberetter årsrapporten senest den 31. december 2017, vil det derfor fortsat være tilstrækkeligt, at XBRL-instansen alene præsenteres på dansk. Fra 1. januar 2018 skal XBRL-filen indeholde begge sprog, såfremt PDF-filen er dobbeltsproget.

2.1.2. Oplysninger om kapitalandele – skærpelse er ophævet igen

Ved ændringen af ÅRL i 2015 blev kravene til oplysninger om kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder skærpet for virksomheder omfattet af regnskabsklasse C og D. Skærpelsen ophævede en undtagelse i ÅRL, hvorefter oplysninger om egenkapital og resultat i dattervirksomheder og associerede virksomheder ifølge seneste årsregnskab kunne udelades, hvis dattervirksomhederne og de associerede virksomheder indgik ved konsolidering i virksomhedens koncernregnskab, eller var indregnet efter indre værdis metode. Denne skærpelse blev ophævet i december 2016 med virkning for regnskaber, der aflægges 1. januar 2017 eller senere. Det betyder, at de skærpede oplysningskrav, som mange virksomheder fandt meget byrdefulde, ikke fik betydning i praksis.

En modervirksomhed, som indregner dattervirksomheder til kostpris, og som ikke udarbejder koncernregnskab med henvisning til, at den indgår i koncernregnskabet for en højere modervirksomhed (ÅRL § 112), skal fortsat give oplysningerne.

2.2. Aktuelle problemstillinger

2.2.1. Opdatering af regnskabskrav til klasse A-virksomheder

Erhvervsstyrelsen udsendte i marts 2017 en opdateret version af det i oktober 2016 udsendte notat, der beskriver Erhvervsstyrelsens opfattelse af en række problemstillinger vedrørende aflægelse af årsrapporter efter ÅRLs bestemmelser for regnskabsklasse A. Ved ændringen i marts 2017 udgik afsnittet om udskudt skat, og der blev indarbejdet enkelte sproglige justeringer.

I notatet fra oktober 2016 konkluderede Erhvervsstyrelsen, at virksomheder i regnskabsklasse A skal indregne udskudt skat i balancen. Dette blev begrundet med hensynet til regnskabsbrugernes informationsbehov om udskudte skatteforpligtelser samt kravet om periodisering.

Erhvervsstyrelsen har i notatet af marts 2017 oplyst, at afsnittet om udskudt skat er udgået, idet virksomheder i regnskabsklasse A har meget forskelligartede karakteristika, hvorfor der er behov for yderligere analyser for at afdække området. Fremadrettet skal ledelsen i regnskabsklasse A virksomheder konkret vurdere, hvilken regnskabspraksis for udskudt skat, som bedst opfylder lovens grundlæggende krav om et retvisende billede og medvirker til, at årsregnskabet kan danne grundlag for regnskabsbrugernes beslutninger.

Virksomheder i regnskabsklasse A, som ikke er selvstændige skattesubjekter, indregner efter den nuværende praksis ikke aktuel skat og udskudt skat i balancen, hvilket de efter Deloitte's vurdering kan fortsætte med. Hvis den udskudte skat er væsentlig, bør der oplyses herom.

Læs mere om notatet fra oktober 2016 i nyhed af 1. november 2016 på Deloitte.dk. Læs notatet fra marts 2017 på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](http://Erhvervsstyrelsens.hjemmeside).

2.2.2. Oplysninger om finansielle instrumenter

For afledte finansielle instrumenter, som løbende måles til dagsværdi efter § 37, stk. 1, skal der jf. ÅRL § 58a oplyses om omfanget og karakteren af instrumenterne, samt væsentlige betingelser, som kan få betydning for beløbet, tidspunktet og sikkerheden for fremtidige pengestrømme. Baggrunden for oplysningskravet er, at afledte finansielle kontrakter kan udgøre en lille post i regnskabet, men med en stor risiko for tab eller gevinst for virksomheden.

I praksis er der stor variation i, hvordan og hvor meget der oplyses herom. Nedenfor er opsummeret hvilke instrumenter oplysningskravet omfatter samt hvilke oplysninger, der bør gives.

Hvilke instrumenter er omfattet af oplysningskravet?

Afledte finansielle instrumenter (derivater) er ikke defineret i ÅRL, men i IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement*, er derivater defineret som et finansielt instrument, hvis

værdi ændres i takt med ændringer i underliggende råvarepris, valutakurs, renteniveau, indeks, kreditindeks eller -rating e.l., hvis der kræves ingen eller forholdsvis lille initial investering ved indgåelse af instrumentet og instrumentet afvikles på et fremtidigt tidspunkt.

Afledte finansielle instrumenter omfatter fx valutaterminskontrakter, renteswaps, optioner og futures.

Hvilke oplysninger skal gives?

Der skal gives de oplysninger, som er nødvendige for at forstå den mulige fremtidige finansielle virkning af virksomhedens afledte finansielle instrumenter, herunder:

- **Væsentligste aftalevilkår:** For valutaterminskontrakt fx valuta, mængde og løbetid og for renteswap fx hovedstol, rentegrundlag (Libor, Cibor o.l.) og løbetid.
- **Modpart:** Sikkerheden for pengestrømmene afhænger af modpartens betalingsevne, og der kan derfor være behov for at give oplysninger om modparten i transaktionen, hvis der kan være usikkerhed forbundet med denne. Hvis modpart er en velrenommeret bank, er der typisk ikke krav om at oplyse om modparten.
- **Formål:** Oplysningerne om de afledte finansielle instrumenter bør gives i sammenhæng med en beskrivelse af de kommercielle og/eller finansielle risici, som de har til formål at afdække.

Oplysningerne kan gives samlet for ensartede afledte finansielle instrumenter. Hvis der fx er indgået flere valutaterminskontrakter om køb af USD med samme modpart, kan oplysninger om disse gives samlet.

Eksempler

Oplysning om renteswap indgået til sikring af fast rente

I anden gæld indgår negativ dagsværdi af renteswap på 540 t.kr. Renteswappen er indgået til sikring af en fast rente på selskabets variabelt forrentede banklån. Renteswappen har en hovedstol på 10 mio. kr. og sikrer en fast rente på 4 % i restløbetiden på 8 år. Banklånet og renteswappen er indgået med samme modpart.

Oplysning om valutaterminskontrakter indgået til sikring af gældsforpligtelser (forudsætning: få kontrakter)

I anden gæld indgår negativ dagsværdi af valutaterminskontrakter på 140 t.kr. Valutaterminskontrakterne er indgået til afdækning af valutakursrisikoen på leverandørgæld i USD for i alt 1.700 t.USD (12.000 t.kr.), hvilket svarer til ca. 68 % af den samlede leverandørgæld i USD. Dagsværdireguleringen er modregnet i værdireguleringerne af de sikrede gældsforpligtelser i resultatopgørelsen. Valutaterminskontrakterne har en løbetid på 0-2 måneder. Valutaterminskontrakterne er indgået med selskabets sædvanlige bankforbindelse.

2.2.3. Oplysninger om investeringsejendomme, som måles til dagsværdi efter § 38

For investeringsejendomme, der måles til dagsværdi efter ÅRL § 38, skal der oplyses om:

- De værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som er anvendt ved opgørelsen af dagsværdien (ÅRL § 53, stk. 2, nr. 1 a).
- De centrale forudsætninger, som er anvendt ved beregningen (ÅRL § 58 a).

Ifølge lovbemærkningerne til ÅRL § 58 a kræves oplysninger om alle de forudsætninger, som er nødvendige for, at regnskabsbrugeren kan vurdere virksomhedens beregninger af dagsværdien, og om regnskabsbrugeren er enig i de anvendte forudsætninger.

I praksis er der stor variation i, hvordan og hvor meget der oplyses, særligt om de centrale forudsætninger i noterne. Deloitte har i et notat, som du kan læse på Deloitte.dk, redegjort for hvilke oplysninger, der efter Deloitte's vurdering kan overvejes medtaget for at opfylde ovenstående krav, samt givet en række illustrative eksempler.

De centrale forudsætninger kan efter Deloitte's vurdering omfatte:

- Type (bolig/erhverv)
- Antal
- Størrelse (m²)
- Beliggenhed
- Afkastkrav/Diskonteringsfaktor*
- Følsomhed på afkastkrav
- Værdi pr. m²
- Om der er anvendt ekstern vurderingsmand

* Ved anvendelse af en DCF model oplyses den anvendte diskonteringsfaktor samt hvorledes der er taget højde for forventet inflation (dvs. om de forventede pengestrømme medtages med nominelle eller reale værdier).

Endvidere kan følgende oplysninger, efter en konkret vurdering, også være relevante.

- Udlejnings-%
- Resterende (gns.) lejeperiode
- Fremtidig udlejnings-%
- Fradrag for nuværende tomgang
- Faktisk årlig leje
- Normaliseret driftsafkast
- Forventede renoveringer

Oplysningskravet gælder også, hvis en dagsværdiurdering er foretaget af fx en valuar.

Nedenfor er et eksempel på, hvordan en virksomhed i regnskabsklasse B med én investeringsejendom kan opfylde oplysningskravene.

Forslag til omtale i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis under investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles ved første indregning til kostpris, der består af ejendommenes købspris tillagt direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

Investeringsejendomme måles efterfølgende til dagsværdi, der svarer til det beløb, som den enkelte ejendom vurderes at ville kunne sælges for på balancedagen til en uafhængig køber. Dagsværdien opgøres ved anvendelse af den afkastbaserede model som den beregnede kapitalværdi af de forventede pengestrømme fra de enkelte ejendomme. Beregningen baseres på den budgetterede nettoindtjening for det kommende år tilpasset en normalindtjening og ved anvendelse af et afkastkrav, der afspejler markedets aktuelle afkastkrav for tilsvarende ejendomme. Værdien reguleres for forhold, som ikke afspejles i normalindtjeningen, eksempelvis faktisk tomgang, større renoveringsarbejder o.l.

Regnskabsårets regulering af ejendommenes dagsværdi indregnes i resultatopgørelsen.

Forslag til oplysninger i tilknytning til anlægsnoten

Selskabets investeringsejendom er en kontorejendom på xxx m² beliggende i X-by. Investeringsejendommen er, jf. beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, målt til dagsværdi ved anvendelse af den afkastbaserede model.

Ejendommen er 100% udlejet på en lejekontrakt med en resterende lejeperiode på 8 år.

Den årlige leje udgør yyy kr./m².

Afkastkravet udgør y,y % pr. 31.12.20x1 (z,z % pr. 31.12.20x0).

En forøgelse af afkastkravet med 0,5% - point vil reducere dagsværdien med xx,x mio.kr.

Ejendommen er værdiansat til $z.zzz$ kr./m².

Der har ikke været anvendt ekstern vurderingsmand ved fastsættelsen af dagsværdien.

2.2.4. Redegørelse for god fondsledelse

Efter ÅRL § 77a skal erhvervsdrivende fonde redegøre for god fondsledelse, jf. § 60 i lov om erhvervsdrivende fonde. Redegørelsen kan placeres i ledelsesberetningen, i noterne eller på fondens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen har præciseret, at det ikke er tilstrækkeligt med en samlet henvisning til, at anbefalingerne følges. Det er heller ikke tilstrækkeligt at skrive, at anbefalingerne følges bortset fra enkelte specifikke anbefalinger, hvor der medtages en redegørelse for hvilke anbefalinger, der ikke følges, herunder grundene hertil og hvordan fonden i stedet har indrettet sig.

Henvisningen i ÅRL § 77a til erhvervsfondslovens § 60 indebærer, at fondens bestyrelse i sin redegørelse skal oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger fra Komiteen for god Fondsledelse. Hvis bestyrelsen fraviger en anbefaling, skal den redegøre for grundene hertil og for, hvordan fonden i stedet har indrettet sig.

Komiteen for god Fondsledelse har udarbejdet et skema, som kan anvendes til rapporteringen. Skemaet kan downloades [her](#).

Placering på fondens hjemmeside

Hvis fonden vælger at placere redegørelsen på fondens hjemmeside, skal fonden i ledelsesberetningen eller i noterne oplyse, at den lovpligtige redegørelse om god fondsledelse er placeret på fondens hjemmeside. Oplysningen skal angive den præcise URL-adresse, som fører direkte til redegørelsen. Redegørelsen på hjemmesiden skal være offentliggjort senest samtidig med, at årsrapporten underskrives af ledelsen. Endvidere skal den være tilgængelig på den angivne URL-adresse i mindst 5 år.

2.2.5. Oplysninger om udskudte skatteaktiver

Virksomheder i regnskabsklasse C og D skal oplyse om de særlige forudsætninger, som ligger til grund for indregning og måling af skatteaktiver (jf. ÅRL § 88a). Baggrunden for oplysningskravet er, at udskudte skatteaktiver ofte er baseret på betydelige skøn. Ledelsens subjektive opfattelse har således stor betydning for indregningen og målingen af aktivet.

Oplysningerne er særlig relevante, hvis skatteaktivet er opstået som følge af skattemæssige undersøkelser, som kan udnyttes til modregning i overskud de kommende år.

De særlige forudsætninger, som skal oplyses, kan fx omfatte, hvilke faktorer, der er lagt særlig vægt på i forhold til, at aktivet kan udnyttes i de kommende år. Endvidere kan det være relevant at angive elementer i de forretningsmæssige forudsætninger, fx succesfuld gennemførelse af en igangværende omstrukturering. Endvidere kan det være relevant at angive, hvor mange år skatteaktivet forventes udnyttet over.

Eksempler på oplysning i noten "Udskudt skat" i årsrapport for 20x1

Eksempel 1 (skatteaktivet er indregnet fuldt ud):

Værdien af fremførbare skattemæssige underskud (22 % af XX mio.kr., i alt XX mio.kr.) er indregnet som udskudt skatteaktiv i balancen, idet underskuddene forventes udnyttet i løbet af de kommende 3 år. Ved vurderingen heraf er der særligt lagt vægt på, at selskabet realiserer besparelser som følge af et gennemført leanprojekt, og at omsætningen stiger som følge af gennemførte prisstigninger i juni 20x1. Ordretilgangen forventes ikke at blive påvirket af de gennemførte prisstigninger.

Eksempel 2 (en del af skatteaktivet er indregnet)

Selskabets fulde skatteaktiv ultimo 20x1 udgør XX mio. kr., men selskabet har alene indregnet udskudte skatteaktiver med netto YY mio. kr. hidrørende fra skattemæssige underskud. Som det fremgår af ledelsesberetningens omtale af "Forventet udvikling", forventer ledelsen en positiv aktivitetsudvikling og som følge heraf, at de indregnede skattemæssige underskud vil kunne udnyttes inden for en 3-4 årig periode. Denne forventning er begrundet i frasalg af en tabsgivende aktivitet, og at selskabet, på baggrund af indhentede juridiske vurderinger, forventer, at den retssag, som selskabet har anlagt mod XYZ, vil falde ud til selskabets fordel og udløse en erstatning.

Erhvervsstyrelsen har ved regnskabskontrollen i flere tilfælde konstateret, at skatteaktiver har været indregnet, uden at grundlaget herfor har været til stede. Det må forventes, at det nye oplysningskrav vil medvirke til øget fokus på, om grundlaget for indregning af skatteaktiver er til stede.

2.2.6. Oplysninger om udviklingsaktiviteter

Virksomheder i regnskabsklasse C stor og D skal indregne udviklingsprojekter, der tilsigter at udvikle et bestemt produkt eller en bestemt proces, som virksomheden har til hensigt at fremstille eller benytte i produktionen, i balancen. For regnskabsklasserne B og C mellem er det valgfrit.

For udviklingsaktiviteter skal gives følgende oplysninger:

- **Ledelsesberetningen** skal beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden (ÅRL § 99, stk. 1, litra litra 9) (gælder for regnskabsklasse C og D)
- I **noterne** skal oplyses om de særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter (ÅRL § 88a) (gælder for regnskabsklasse C og D)

Oplysningerne i ledelsesberetningen omfatter både udviklingsomkostninger, der er indregnet i resultatopgørelsen og udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen. Oplysningerne i ledelsesberetningen er vigtige ved bedømmelse af virksomhedens fremtidsudsigter.

Oplysningerne i noterne omfatter alene udviklingsomkostninger, der indregnes i balancen. Målingen af udviklingsprojekter er ofte baseret på betydelige skøn, og der skal jf. lovbemærkningerne gives oplysninger om:

- Den forventede fremdrift i projekterne.
- Det forventede marked for det udviklede produkt mv.

Det er Deloitte's forståelse, at oplysningskravet primært gælder for igangværende udviklingsprojekter.

Der er ikke krav om, at virksomheder i regnskabsklasse B og C mellem indregner udviklingsprojekter i balancen. Hvis de vælger at indregne udviklingsprojekter i balancen, skal de også oplyse i noterne om de særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter.

Eksempel på oplysning i årsrapport for 20x1

De aktiverede udviklingsomkostninger vedrører udvikling af en brugervenlig app, der kan fjernstyre alle elektriske apparater i en privat husstand. App'en forventes klar til test i 1. halvår 20x2 og markedsført primo 20x3.

Der forventes et stort marked for app'en, som kan reducere strømforbruget, effektivt slukke, så fjernsyn og pc ikke kan anvendes i bestemte tidsrum mv. På baggrund af en foranalyse forventes, at 20% af alle private husstande vil downloade app'en i 20x3. Der forventes indtægter i form af reklameindtægter (pop-ups) samt betalinger i forbindelse med download af app'en.

2.2.7. Hvad skal oplyses om den forventede udvikling i ledelsesberetningen?

ÅRL § 99, stk. 1, nr. 5 kræver, at ledelsesberetningen for virksomheder i regnskabsklasse C og D indeholder en beskrivelse af virksomhedens forventede udvikling, inkl. de særlige forudsætninger og usikre faktorer, som ledelsen har lagt til grund for beskrivelsen.

Nedenfor er Deloitte's vurdering af de spørgsmål, som bestemmelsen typisk har givet anledning til.

Hvordan skal den forventede udvikling beskrives, skal der fx oplyses beløb?

Det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at der som minimum skal gives oplysninger om den forventede udvikling for det kommende regnskabsår, så vidt muligt med niveauangivelse af væsentlige hovedtal som forventet resultat, nettoomsætning m.v.

Erhvervsstyrelsen har i et julebrev fra 2013 refereret en konkret afgørelse fra regnskabskontrollen, hvor det af ledelsesberetningen fremgik, at bestyrelsen forventede "et positivt resultat før skat i 2012". Det var Erhvervsstyrelsens vurdering, at oplysningerne om virksomhedens forventede udvikling ikke opfyldte ÅRLs krav, idet udtrykket "et positivt resultat før skat" var meget bredt formuleret. For at opfylde kravene til oplysning om forventet udvikling i ÅRL § 99 skulle der som minimum anføres et interval for resultatforventningen. Det må antages, at det også vil være acceptabelt at anføre en "forventning om uændret resultat", eller "i størrelsesordenen xxx kr.". Det afgørende er således, at virksomheden søger at guide læseren og ikke fremkommer med en åben udmelding som fx "mindst xxx kr." eller "et betydeligt bedre resultat".

Hvad forstås ved særlige forudsætninger?

Særlige forudsætninger er virksomhedsspecifikke forudsætninger og eventuelle særlige usikre faktorer, som er afgørende for virksomhedens udvikling. Særlige forudsætninger er forudsætninger, som regnskabsbrugere normalt ikke inddrager i deres vurderinger, fordi de ikke har kendskab til disse eller fordi, de ikke er klar over deres betydning for den pågældende virksomheds udvikling. Her kan fx være tale om forudsætninger om valutakursudvikling og økonomisk vækst på virksomhedens væsentligste markeder, væsentlige miljøtilladelser, samt virksomhedens markeds- og produktudvikling. Det er ikke tilstrækkeligt at omtale generel usikkerhed om f.eks. valutakurser, politisk udvikling eller økonomisk afmatning.

Gælder kravet også for regnskabsklasse B?

ÅRL § 99, stk. 1, nr. 5 gælder ikke for regnskabsklasse B. Der er dog mange virksomheder i regnskabsklasse B, som frivilligt medtager oplysninger om fremtiden i ledelsesberetningen. Hvis de gør det, omfattes de også af kravet i ÅRL § 99, stk. 1 nr. 5 og dermed af ovenstående krav.

2.2.8. Kønsfordeling i ledelsen

2.2.8.1. Undersøgelse om danske virksomheders efterlevelse af reglerne om kønsfordelingen i ledelsen

Erhvervsstyrelsen har offentliggjort en undersøgelse om danske virksomheders efterlevelse af reglerne om kønsfordelingen i ledelsen (ÅRL § 99b).

Undersøgelsen for regnskabsåret 2015 viser, at stort set den samme andel af undersøgte virksomheder efterlever reglerne om at opstille måltal og udarbejde politikker som i undersøgelsen for regnskabsåret 2014. 89% eller næsten 9 ud af 10 af virksomhederne efterlever reglerne for den øverste ledelse i regnskabsåret 2015. 66% efterlever reglerne for den øvrige ledelse i regnskabsåret 2015.

En stor del af virksomhederne har fortsat udfordringer i forhold til at udforme politikker for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i den øvrige ledelse, idet mange virksomheder fortsat ikke beskriver, hvordan de omsætter deres politikker til handlinger eller angiver, hvad der er opnået af resultater.

På baggrund af undersøgelsens resultater har styrelsen besluttet at stramme kontrollen på området i 2017. Det har allerede resulteret i flere påbud om at fastsætte måltal og /eller formulere politikker i 2017 end i hele perioden fra 2013 til 2016.

Læs Erhvervsstyrelsens undersøgelse [her](#).

2.2.8.2. Sådan sikrer du overholdelse af ÅRL § 99b

Deloitte's årsregnskabstjekliste på mitregnskab.deloitte.dk og Deloitte's IFRS checklisten (2017) (se afsnit 6.3) kan anvendes til sikring af, at ÅRLs bestemmelser om kønsfordeling i ledelsen overholdes, herunder hvis oplysningerne placeres på virksomhedens hjemmeside eller i en redegørelse efter internationale retningslinjer.

Endvidere har FSR – danske revisorer udgivet en [publikation](#) til brug for virksomheder og revisorer om reglerne for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen. Formålet hermed er at bidrage til klarhed om reglerne, og publikationen indeholder bl.a. to tjeklister vedr. reglerne i selskabslovens § 139a om opstilling af måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan hhv. udarbejdelse af politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på virksomhedens øvrige ledelsesniveauer, samt reglerne i ÅRL § 99b om redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen i ledelsesberetningen.

Tjeklisterne beskriver under tre overskrifter hvad loven siger, hvad virksomhedens pligt er og hvad revisors pligt er og den kommer igennem de forskellige placeringsmuligheder (i ledelsesberetningen, på hjemmesiden, i en supplerende beretning eller i en rapport efter internationale retningslinjer eller standarder).

Efter de to tjeklister følger en kort opsummering af reglernes formål, hvad der menes med ligelig kønsfordeling, måltal og politik, samt en række særlige forhold jf. den seneste [vejledning](#) udgivet af Erhvervsstyrelsen om den kønsmæssige sammensætning af ledelsen (2016).

2.2.9. Afklaring på vej vedrørende virksomhedssammenslutninger

Erhvervsstyrelsen forventes snart at udsende en vejledning om fortolkning af ÅRLs overordnede rammebestemmelser om virksomhedssammenslutninger. Vejledningen har været ventet, siden folketinget i maj 2015 vedtog en række væsentlige ændringer af ÅRL, herunder ændringer til bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger.

Vi har opsummeret vores forventninger til, hvordan ÅRLs bestemmelser om virksomhedssammenslutninger skal fortolkes på en række punkter, hvor der er forskelle mellem hidtidig praksis under ÅRL og IFRS 3.

Tilpasning af loven til IFRS 3 *Business Combinations*

Lovens bestemmelser om virksomhedssammenslutninger blev med lovændringen i 2015 tilpasset IFRS 3 *Business Combinations* på en række punkter. Af lovbemærkningerne fremgår, at det fremover er IFRS 3, som skal anvendes til at udfylde lovens rammebestemmelser. Efter den tidligere lov var det IAS 22 *Business Combinations*, som udfyldte lovens rammer. IAS 22 er nu erstattet af

IFRS 3. Af lovbemærkningerne fremgår også, at det ikke er hensigten, at virksomhederne skal sætte sig ind i alle bestemmelserne i IFRS 3 i forbindelse med simple virksomhedssammenslutninger. I mere komplicerede virksomhedssammenslutninger skal IFRS 3 anvendes i større udstrækning. Det gælder fx ved overtagelse af større koncerner, som besidder betydelige aktiver, som eksempelvis udviklingsprojekter, kundekontrakter og andre rettigheder mv., som det kan være forbundet med vanskeligheder at identificere og måle.

Loven er ikke helt tilpasset til IFRS 3, idet loven fx fortsat kræver afskrivning af goodwill over den forventede brugstid, hvor der efter IFRS 3 alene skal foretages en årlig nedskrivningstest. Endvidere er der en række forhold, som ikke er detailreguleret i lovens få overordnede rammebestemmelser, og hvor der er forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger efter lovens hidtidige praksis og IFRS 3.

Da vejledningen, som ifølge lovbemærkningerne skal tydeliggøre forholdet mellem ÅRL og IFRS 3, endnu ikke er udsendt, har der siden lovens ikrafttræden den 1. januar 2016 været usikkerhed om fortolkning af lovens overordnede rammebestemmelser, herunder om IFRS 3 kan eller skal anvendes fuldt ud til fortolkning, eller om der på visse punkter er konflikt mellem IFRS 3 og EU-direktiverne. Vi har nedenfor opsummeret Deloitte's vurdering af en række pt. uafklarede forhold.

Virksomhedssammenslutninger under samme parts bestemmende indflydelse

IFRS 3 omhandler ikke virksomhedssammenslutninger, hvor både den virksomhed, der overtager og den virksomhed, der bliver overtaget, er underlagt bestemmende indflydelse af den samme part. Det betyder, at IFRS – som udgangspunkt – ikke indeholder vejledning på dette område. IFRS 3 indeholder dog vejledning, hvis overtagelsesmetoden anvendes på sådanne virksomhedssammenslutninger, og til fastlæggelse af om der faktisk er tale om en virksomhedssammenslutning. Vejledningen forventes derfor også at indeholde vejledning vedrørende virksomhedssammenslutninger under samme parts bestemmende indflydelse, herunder om lodrette og omvendt lodrette fusioner. Af lovbemærkningerne fremgår, at overtagelsesmetoden ikke kan anvendes ved lodrette fusioner, hvilket betyder, at der ikke kan ske omvurdering til dagsværdi.

Vejledningens forventede ikrafttræden

Det forventes, at vejledningen skal anvendes for virksomhedssammenslutninger, som finder sted 1. januar 2018 eller senere. Erhvervsstyrelsen har tidligere oplyst, at vejledningen alene vil få fremadrettet virkning.

Indtil vejledningen er udsendt, vil der fortsat være mulighed for at vælge en regnskabspraksis på de punkter, hvor der er forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger efter lovens hidtidige praksis og IFRS 3. Deloitte anbefaler generelt tilpasning af ÅRL til IFRS 3's bestemmelser i overensstemmelse med lovbemærkningerne.

Overblik over forskelle mellem IFRS 3 og hidtidig praksis efter ÅRL

Nedenfor har vi opsummeret de mest almindelige forhold, som ikke er detailreguleret i loven, og hvor der er forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger i koncernregnskabet efter lovens hidtidige praksis og IFRS 3. De væsentligste punkter er uddybet nedenfor. Deloitte's forventning til den fremadrettede praksis vil være baseret på bestemmelserne i IFRS 3.

Behandling i koncernregnskabet		
Emne	Praksis før lovændring 2015	Fremadrettet praksis (baseret på IFRS 3)
Trinvis køb af kapitalandele: hidtidige kapitalandele.	Ved køb af yderligere kapitalandele sker der som udgangspunkt ingen regulering af allerede erhvervede kapitalandele. Dog har det været muligt at opskrive den	Ved køb af yderligere kapitalandele, hvorved der opnås kontrol, reguleres den eksisterende kapitalandel til dagsværdi med indregning af værdiregulering i

Behandling i koncernregnskabet		
Emne	Praksis før lovændring 2015	Fremadrettet praksis (base-ret på IFRS 3)
	eksisterende kapitalandel over egenkapitalen.	resultatopgørelsen (svarer til at kapitalandelen anses som solgt og købt på ny til dagsværdi).
Trinvis køb af kapitalandele: købesumsallokering.	Købesumsallokering sker for hver enkelt tilkøb, baseret på kostprisen for hver enkelt tilkøb.	Købesumsallokering sker på det tidspunkt, der opnås kontrol, baseret på dagsværdien af de kapitalandele, som virksomheden ejer på det tidspunkt.
Behandlingen af transaktionskostninger ved erhvervelse af en dattervirksomhed.	Indregnes i kostprisen for kapitalandelen og påvirker derfor opgørelse af goodwill/negativ goodwill.	Omkostningsføres i takt med at de afholdes.
Købesumsallokering: Krav til identifikation af aktiver og forpligtelser.	Aktiver og forpligtelser, der opfylder definitionen på et aktiv eller en forpligtelse, indregnes til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.	Alle identificerbare aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi på overtagelsestidspunktet, hvis væsentligt for regnskabet.
Købesumsallokering: Købers hensigt med erhvervelsen.	Aktiver måles til dagsværdi, dog måles aktiver, som ikke forventes anvendt, til nul eller skrotprisen.	Aktiver måles til dagsværdi, uden at der tages hensyn til købers hensigt.
Købesumsallokering: Eventualforpligtelser.	Eventualforpligtelser indregnes ikke som forpligtelser i overtagelsesbalancen.	Indregnes i overtagelsesbalancen, hvis dagsværdien kan måles pålideligt.
Goodwill ved køb af dattervirksomhed, hvor der er minoritetsinteresser.	Goodwill indregnes alene vedrørende den erhvervede andel.	Valgmulighed mellem at indregne goodwill af 1) erhvervet andel eller 2) af hele dattervirksomheden (100 %), dvs. inkl. goodwill på minoriteten.
Efterfølgende reguleringer af betingede købsvederlag (earn outs).	Kostprisen korrigeres tidsubegrænset med indregning af reguleringen som en korrektion til goodwill/negativ goodwill. Korrektionen anses for ændring i regnskabsmæssigt skøn, som alene får fremadrettet virkning.	Værdiregulering indregnes i resultatopgørelsen.
Korrektion af fejl og mangler i overtagelsesbalancen.	Korrektion frem til udløbet af det efterfølgende regnskabsår efter overtagelsesåret. Korrektionen foretages med fremadrettet virkning som en ændring af regnskabsmæssigt skøn.	Korrektion af den foreløbige overtagelsesbalance i op til 12 måneder efter overtagelsestidspunktet med tilbagevirkende kraft og tilpasning af sammenligningstal, hvis relevant.

Behandling i koncernregnskabet		
Emne	Praksis før lovændring 2015	Fremadrettet praksis (baseret på IFRS 3)
Køb og salg af minoritetsinteresser , hvor kontrol bibeholdes.	Udgangspunktet har været, at køb indregnes i balancen og at der ved salg indregnes gevinst/tab i resultatopgørelsen. Indregning af køb og salg af minoritetsinteresser direkte på egenkapitalen, jf. IFRS 3, har i praksis også været accepteret.	Køb og salg af minoriteter indregnes i egenkapitalen (fremgår nu af lovbemærkningerne til ÅRL).
Salg af kapitalandele, således at virksomheden mister kontrol , og kapitalandelen i stedet for en dattervirksomhed bliver til en associeret virksomhed.	Salg af forholdsmæssig andel med opgørelse af gevinst/tab af den solgte andel. Den regnskabsmæssige værdi af den resterende andel anvendes fremadrettet som udgangspunkt for regnskabsmæssig værdi ved indregning af den associerede virksomhed efter regnskabsmæssig indre værdi.	Praksis efter IFRS 3* forventes ikke at være forenelig med ÅRL, hvorfor Deloitte forventer en uændret praksis.
Definition af en virksomhed.	Når der etableres et moder-/dattervirksomhedsforhold, er der en virksomhedssammenslutning, uanset om aktiviteten i dattervirksomheden udgør en virksomhed eller blot består af et eller nogle få aktiver.	Erhvervelsen af et selskab udgør kun en virksomhedssammenslutning, hvis aktiviteten i selskabet udgør en virksomhed som defineret i IFRS 3.

*Efter IFRS 3 beregnes gevinst/tab både på solgte og bibeholdte kapitalandele, og dagsværdien af de bibeholdte kapitalandele anvendes fremadrettet som udgangspunkt for ny kostpris.

Trinvis køb

Trinvis overtagelser er situationer, hvor en virksomhed først erhverver en ikke-kontrollerende ejerandel og på et senere tidspunkt – ad en eller flere omgange – erhverver yderligere ejerandele og derved opnår kontrol over dattervirksomheden.

Efter hidtidig praksis sker der ved hvert af sådanne køb af yderligere kapitalandele som udgangspunkt ingen regulering af allerede erhvervede kapitalandele. Der udarbejdes en særskilt købesumsallokering for hvert køb. Dog har det været muligt at opskrive de eksisterende andele af nettoaktiverne over egenkapitalen.

Fremadrettet forventes, at de kapitalandele, som virksomheden besidder før der opnås kontrol over dattervirksomheden, skal reguleres til dagsværdi på det tidspunkt, hvor der opnås kontrol over dattervirksomheden. Forskellen mellem den bogførte værdi og dagsværdien indregnes som gevinst eller tab i resultatopgørelsen, svarende til, at de hidtidige kapitalandele anses for solgt og købt til dagsværdi.

På tidspunktet, hvor der opnås kontrol, laves en købesumsallokering baseret på dagsværdien af hele den kontrollerede ejerandel. Se nedenfor vedrørende behandling af eventuelle minoriteter. Dette sikrer en ensartet og korrekt opgørelse af dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser samt goodwill.

Transaktionsomkostninger

Omkostninger til rådgivere, advokater, revisorer mv. (transaktionsomkostninger) er efter hidtidig praksis under ÅRL indregnet som en del af kostprisen for virksomheden, og har dermed indgået i købesumsallokeringen og opgørelse af koncerngoodwill/badwill.

Fremadrettet skal transaktionsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Identifikation af immaterielle aktiver

IFRS 3 indeholder detaljerede krav til identifikation af aktiver og forpligtelser i forbindelse med en købsprisallokering. Under IFRS er der stor forskel på den regnskabsmæssige behandling af rettigheder m.v., som afskrives over brugstiden, og goodwill, som ikke afskrives. Under ÅRL skal goodwill fortsat afskrives, hvorfor der ikke stilles krav om at identificere immaterielle anlægsaktiver, som ikke er væsentlige, og som er svære at udskille. De immaterielle aktiver, som har haft betydning for købsprisen for virksomheden, fx kundekontrakter, bør også indgå i den efterfølgende købsprisallokering. Det er fx vigtigt, at en rettighed med begrænset levetid på fx 3 år indregnes og afskrives særskilt, og således fx ikke indgår i værdien af goodwill, som fx afskrives over 10 år.

Eventualforpligtelser

Efter ÅRL indregnes eventualforpligtelser ikke i balancen, heller ikke i forbindelse med en virksomhedsovertagelse.

Efter IFRS 3 skal eventualforpligtelser indregnes i balancen ved en købsprisallokering i forbindelse med en virksomhedsovertagelse, hvis dagsværdien på eventualforpligtelsen kan måles pålideligt. Fremover forventes, at eventualforpligtelser også skal indregnes i overtagelsesbalancen under ÅRL når overtagelsesmetoden anvendes, forudsat følgende to betingelser er opfyldt:

1. Eventualforpligtelserne er væsentlige og har indgået ved beregningen af købsprisen på virksomheden, og
2. eventualforpligtelserne kan måles pålideligt til dagsværdi.

Måling af aktiver og forpligtelser til dagsværdi

Identificerede aktiver og forpligtelser skal indregnes og måles til dagsværdi i overtagelsesbalancen. Efter hidtidig praksis er der ved indregning og måling af aktiver taget hensyn til købers hensigt med aktivet. Dette gælder fx også ved indregning af omstruktureringshensættelser, hvor købers hensigt med virksomheden har kunnet begrunde indregning af en omstruktureringshensættelse efter ÅRL.

Under IFRS 3 tages ikke hensyn til købers hensigt ved indregning og måling af aktiver til dagsværdi. Det betyder, at når der skal opgøres en dagsværdi på et aktiv, som køber ikke har til hensigt at anvende, fx et varemærke eller et aktiv som ønskes skrottet efter overtagelsen, så skal disse aktiver indregnes til den dagsværdi, som aktivet har, hvis det blev handlet mellem uafhængige parter. Når køber så skrotter aktivet efter overtagelsen, nedskrives værdien i resultatopgørelsen.

Måling af minoritetsinteresser – med eller uden goodwill

Ved en virksomhedsovertagelse, hvor der er minoritetsinteresser, kan minoritetsinteresser vælges indregnet med eller uden goodwill efter IFRS 3. Efter ÅRL skal minoritetsinteresser indregnes uden goodwill. Fremadrettet forventes, at de to muligheder under IFRS 3 også kan anvendes under ÅRL.

Efter ændring af ÅRL skal koncernens køb og salg af minoritetsandele indregnes direkte på egenkapitalen i koncernregnskabet, jf. nedenfor. Hvis der ikke indregnes goodwill af minoritetsinteresser ved det oprindelige køb af kapitalandele, hvor der opnås kontrol, kan efterfølgende køb af minoritetsandele medføre betydelige fradrag i egenkapitalen.

Køb og salg af minoritetsandele uden at kontrol opnås eller mistes

Det fremgår af lovbemærkningerne, at køb og salg af minoritetsandele, hvor kontrol hverken opnås eller mistes, fremover skal betragtes som egenkapitaltransaktioner, der skal indregnes direkte på

egenkapitalen. Hvis modervirksomheden sælger kapitalandele i et datterselskab, men fortsat bevarer den bestemmende indflydelse, skal hele salgssummen indregnes direkte på egenkapitalen i koncernregnskabet. Der skal ikke indregnes gevinst/tab i resultatopgørelsen. Tilsvarende skal køb af minoritetsinteresser i situationer, hvor modervirksomheden allerede har bestemmende indflydelse, indregnes direkte på egenkapitalen. Køb af minoritetsandele vil således ikke bevirke ændringer i koncernens bogførte værdier af aktiver, herunder værdien af goodwill.

Regulering af købsprisen som følge af earn-out m.v.

I vederlaget ved køb af en kapitalandel kan indgå en reguleringsklausul (earn-out), hvorved der kan ske efterfølgende regulering af købsprisen. En sådan klausul kan indebære et yderligere vederlag, der er afhængig af fremtidige resultater i virksomheden. På købstidspunktet skal en earn-out opgøres til det beløb, virksomheden forventer kommer til betaling.

Efter hidtidig praksis under ÅRL, er en efterfølgende regulering af en earn-out indregnet som tillæg eller fradrag i kostprisen for kapitalandelen og modposteret på goodwill. Fremadrettet forventes, at en efterfølgende ændring i værdien af en earn-out skal behandles som en begivenhed efter købet, som ikke skal påvirke kostprisen, men indregnes direkte i resultatopgørelsen.

Efterfølgende regulering af overtagelsesbalancen (købesumsallokeringen)

Hvis der efterfølgende er konstateret fejl i overtagelsesbalancen, har det efter hidtidig praksis været muligt at korrigere overtagelsesbalancen (købesumsallokering) frem til udløb af det efterfølgende regnskabsår, som en ændring i skøn. Fremadrettet forventes, at overtagelsesbalancen alene kan korrigeres, hvis der indenfor de første 12 måneder efter overtagelsen konstateres, at der var forhold på overtagelsestidspunktet, som ikke har afspejlet sig korrekt i overtagelsesbalancen. Sådanne korrektioner skal fremadrettet reguleres med tilbagevirkende kraft. Det er kun forhold, som viser, at værdierne på overtagelsestidspunktet skulle have været anderledes, som kan medføre regulering. Begivenheder, der indtræffer efter købet, kan ikke føre til regulering af kostprisen eller overtage aktiver og forpligtelser.

Delvist salg af dattervirksomhed – tab af kontrol

Hvis en modervirksomhed sælger en så stor del af sine kapitalandele i en dattervirksomhed, at modervirksomheden ikke længere har kontrol, ophører konsolideringen af virksomheden, da den ikke længere opfylder definitionen på en dattervirksomhed. Ved et sådan salg opgøres en gevinst/tab af den solgte andel, som indregnes i resultatopgørelsen.

Hvis de bibeholdte kapitalandele bliver til en associeret virksomhed, anvendes den regnskabsmæssige værdi af de bibeholdte kapitalandele som ny kostpris for disse ved indregning af den associerede virksomhed til regnskabsmæssig indre værdi (jf. ÅRL § 43a) i koncernregnskabet.

Efter IFRS reguleres de bibeholdte andele af nettoaktiver, inkl. goodwill (indeholdt i kapitalandelen) til dagsværdi på det tidspunkt, hvor modervirksomheden ikke længere har kontrol over dattervirksomheden. Forskellen mellem bogført værdi og dagsværdi indregnes i resultatopgørelsen. Dagsværdien anses herefter som ny kostpris for de bibeholdte kapitalandele. Regnskabsdirektivet og ÅRL hjemler ikke mulighed for at foretage en tilsvarende regulering af bibeholdte kapitalandele til dagsværdi. Der forventes derfor ingen ændring af praksis på dette område.

Definition af en virksomhed

Efter hidtidig praksis er erhvervelse af en dattervirksomhed blevet anset for en virksomhedssammenslutning, uanset om aktiviteten i dattervirksomheden udgør en egentlig virksomhed, eller blot består af et eller nogle få aktiver. Det forventes, at erhvervelse af en virksomhed fremadrettet kun skal anses som en virksomhedssammenslutning, hvis aktiviteten i virksomheden udgør en virksomhed som defineret i IFRS 3.

2.2.10. Ny ferielov – med foreslået ikrafttræden 1. september 2020

Beskæftigelsesministeren har den 6. december 2017 fremsat to lovforslag (L 116 og L 117) om en ny ferielov i Danmark. Lovforslagene er en udmøntning af en bred politisk aftale om en ny ferielov, som et flertal i Folketinget indgik i oktober 2017.

Der foreslås en ferieordning med fuld samtidighedsferie, hvilket betyder, at ferie kan afholdes umiddelbart efter, at den er optjent. Det betyder også, at nye medarbejdere på arbejdsmarkedet kan afholde betalt ferie i det første år af deres ansættelse. Alle lønmodtagere vil med den nye ferielov have ret til samme antal feriedage, som de har i dag, men principperne for optjening og afholdelse ændres. Ligeledes vil der fortsat være to former for feriebetaling, nemlig ferie med løn og ferietillæg eller ferie med feriegodtgørelse.

Der er fremsat to lovforslag:

- L 116: Forslag til lov om ferielov, og
- L 117: Forslag til lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler.

L 117 indeholder en "overgangsordning", som skal sikre, at overgangen mellem den nuværende og den nye ferieordning sker så smidigt som muligt.

Vedtages lovforslaget, får den nye ferielov efter Deloitte's vurdering ikke betydning for årsrapporter med regnskabsafslutning før 1. september 2020.

Gældende optjeningsregler

Efter den gældende ferielov kan ferie, der optjenes i kalenderåret fra 1. januar til 31. december, først afholdes i perioden fra 1. maj til 30. april året efter. Der kan dermed gå op til 16 måneder, fra ferien optjenes, til ferien kan afholdes.

Nye optjeningsregler

Med den nye ferieordning optjener og afvikler lønmodtageren sin ferie på samme tid. Det betyder fx, at den ferie, der optjenes i februar måned, allerede kan afholdes i marts måned samme år. Ferien optjenes i perioden 1. september - 31. august året efter (ferieåret). Optjent ferie afholdes i løbet af ferieafholdelsesperioden, som omfatter ferieåret og de efterfølgende 4 måneder fra ferieårets udgang til kalenderårets udgang. Der er således 16 måneder til at afholde ferien. Det giver den enkelte medarbejder øget fleksibilitet i forhold til afholdelse af ferie.

Overgangsordning

Ved overgangen til en ny ferieordning med samtidighed vil lønmodtagerne have optjent ferie efter de gældende regler, som endnu ikke er afholdt. Desuden vil de på overgangstidspunktet begynde at optjene ny ferie, som kan afholdes løbende i takt med optjeningen. Det vil medføre, at en lønmodtager ville kunne optjene to års - i alt ti ugers - ferie til samtidig afholdelse i det første år med samtidighedsferie. Da det vil have stor betydning for samfundsøkonomien og for arbejdsgivernes likviditet, hvis der skal ske betaling af op til ti ugers ferie i løbet af ét år, er der i L 117 foreslået en overgangsordning, som imødekommer disse udfordringer. Overgangsordningen betyder, at ferie optjent i det sidste år efter de gældende regler hensættes indtil det tidspunkt, hvor lønmodtageren efter gældende regler ville kunne få udbetalt sin ikke-afholdte ferie, dvs. ved lønmodtagerens afgang fra arbejdsmarkedet

Ikrafttræden mv.

Lovforslaget lægger op til, at den nye ferielov skal træde i kraft 1. september 2020.

Læs mere om den kommende nye ferielov på [regeringens hjemmeside](#) og læs lovforslagene på [Folketingets hjemmeside](#).

3. IFRS

3.1. Nye og ændrede internationale regnskabsstandarder mv., der træder i kraft for regnskabsåret 2017

3.1.1. Improvements to IFRSs 2014-2016

IASB udsendte i december 2016 *Annual Improvements 2014-2016 Cycle*, som omhandler:

Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 Cycle	
IFRS/IAS	Omhandler
IFRS 1 <i>First-time Adoption of International Financial Reporting Standards</i>	Midlertidige lempelser ved førstegangsanvendelse af IFRS, som ikke længere er relevante, er slettet.
IFRS 12 <i>Disclosure of Interests in Other Entities</i>	Det præciseres, at alle oplysningskrav i IFRS 12, bortset fra afsnittene B10-B16 (som omhandler summarisk finansiel information om dattervirksomheder, joint ventures og associerede virksomheder), finder anvendelse for enhver involvering i andre virksomheder, som er klassificeret som 1) bestemt for salg, 2) bestemt for udlodning til ejerne, eller 3) ophørte aktiviteter i overensstemmelse med IFRS 5 <i>Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations</i> .
IAS 28 <i>Investments in Associates and Joint Ventures</i>	Venturekapitalorganisationer og investeringsselskaber kan vælge at måle investeringer i associerede virksomheder og joint ventures til dagsværdi med indregning af værdireguleringer i resultatopgørelsen. Det præciseres, at dette valg kan ske investering for investering ved første indregning.

Ændringerne til IFRS 12 gælder for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2017 eller senere. Ændringerne til IFRS 1 og IAS 28 gælder for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller senere. Tidligere anvendelse af ændringerne til IAS 28 er tilladt – i Danmark dog ikke før ændringerne er godkendt af EU, hvilket forventes at ske i december 2017.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra december 2016.

3.1.2. IAS 7: Oplysninger om finansieringsaktiviteter

IASB udsendte i januar 2016 ændringer til IAS 7 *Statement of Cash Flows*, som skal forbedre oplysningerne om virksomhedernes finansieringsaktiviteter. Ændringerne sker som et led i IASB's "Disclosure Initiative"-projekt, der generelt tager sigte på at forbedre oplysningerne i årsregnskaberne.

Nye oplysningskrav

I IAS 7 er tilføjet et nyt krav om at oplyse om ændringer i forpligtelser, der opstår som følge af virksomhedens finansieringsaktivitet, herunder skal i fornødent omfang oplyses om:

1) ændringer som følge af pengestrømme fra finansieringsaktivitet,

- 2) ændringer som følge af, at der er opnået eller mistet kontrol over dattervirksomheder eller andre forretningsenheder,
- 3) effekten af ændring i valutakurser,
- 4) ændringer i dagsværdier, og
- 5) andre ændringer.

Oplysningerne skal gives for alle forpligtelser, som indgår i virksomhedens finansieringsaktiviteter i pengestrømsopgørelsen. Ændringen definerer ikke hvilke forpligtelser, der skal indgå i finansieringsaktiviteten, da dette kan variere afhængig af virksomhed og branche.

Oplysningerne kan gives ved, at der for hver forpligtelse, hvor en pengestrømsbevægelse klassificeres som en finansieringsaktivitet, udarbejdes en afstemning af saldoen primo, bevægelser i årets løb (specificeret på 1-5 jf. ovenfor) og saldoen ultimo. En sådan afstemning vil dog ikke altid give regnskabslæser et fuldstændigt billede af virksomhedens finansieringskilder i visse industrier, fx bankvirksomhed. Oplysningerne kan derfor også gives i et andet format, hvis dette bedre opfylder regnskabsbrugernes behov.

Ændringen skal implementeres med fremadrettet virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2017 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt. Der er ikke krav om at vise sammenligningstal.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra januar 2016.

3.1.3. IAS 12: Præcisering af bestemmelser om udskudte skatteaktiver

IASB har i januar 2016 udsendt ændring til IAS 12 *Income taxes*. Ændringerne udspringer af en forespørgsel til IASB's fortolkningskomité (IFRS IC) om indregning af udskudte skatteaktiver vedrørende finansielle fordringer, der måles til dagsværdi, hvor der er konstateret forskelle i praksis.

Det præciseres,

- at der kan indregnes udskudt skat af urealiserede tab på finansielle fordringer, der regnskabsmæssigt måles til dagsværdi, men skattemæssigt måles til kostpris (fx fastforrentede fordringer, hvor markedsrenten stiger). Dette gælder uanset om virksomheden forventer at genindvinde den regnskabsmæssige værdi ved salg af fordringen, eller ved at inddrive de kontraktlige pengestrømme frem til fordringens udløb,
- at det forventede fremtidige skattemæssige overskud kan estimeres til et beløb, der er højere end den bogførte værdi af fordringen. Dette gælder for alle aktiver, men er især relevant for aktiver med kildeartsbegrænsede fradrag,
- at ved vurdering af, om der forventes tilstrækkelige fremtidige skattemæssige overskud, hvori de fradragsberettigede, midlertidige forskelle kan fratrækkes, skal de forventede fremtidige overskud opgøres eksklusiv fradrag for de pågældende fradragsberettigede midlertidige forskelle (så de ikke medregnes to gange), og
- at der skal foretages en samlet vurdering af alle fradragsberettigede midlertidige forskelle, dog skal kildeartsbegrænsede fradragsberettigede midlertidige forskelle vurderes særskilt.

Ændringen gælder for regnskabsår, der begynder 1. januar 2017 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt. Ændringerne skal implementeres med tilbagevirkende kraft. Virksomheden kan dog vælge kun at implementere tilbage til det tidligste sammenligningsår, da tidligere implementering alene vil medføre overførsel mellem overført overskud og andre egenkapitalposter.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra januar 2016.

3.2. Nye og ændrede internationale regnskabsstandarder mv., der gælder for efterfølgende regnskabsår

3.2.1. Ændring af IAS 28 vedrørende langfristede lån i associerede virksomheder mv.

IASB udsendte i oktober 2017 en ændring til IAS 28 *Investments in Associates and Joint Ventures*.

Det har i praksis være usikkert, om IFRS 9 *Financial Instruments*, og særligt bestemmelserne om værdiforringelse (*impairment*), finder anvendelse for investors finansielle instrumenter i en associeret virksomhed eller et joint venture, som ikke indregnes og måles efter den indre værdis metode (*equity method*).

I ændringen til IFRS 9 præciserer IASB, at standarden finder anvendelse for investors finansielle instrumenter i en associeret virksomhed eller et joint venture, som ikke indregnes og måles efter den indre værdis metode (*equity method*). Det omfatter fx langfristede lån, som udgør en del af nettoinvesteringen i den associerede virksomhed eller joint venture.

Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt - i Danmark dog ikke før ændringerne er godkendt af EU. Ændringen skal implementeres med tilbagevirkende kraft. Der er dog visse overgangsbestemmelser, som afhænger af, hvornår ændringerne anvendes første gang.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra oktober 2017.

3.2.2. IAS 40 Investment Property

IASB udsendte i december 2016 ændringer til IAS 40 *Investment Property*, som præciserer, at overførsel til eller fra investeringsejendomme kun skal ske, når der sker en ændring i brugen af ejendommen.

Efter IAS 40 skal der ske overførsel til eller fra investeringsejendomme, når der ændres i ejendommens anvendelse. Eksempelvis overføres investeringsejendomme til domicilejendomme, hvis virksomheden overgår til at bruge ejendommen selv. IASB præciserer, at der kun kan ske overførsel, hvis det kan dokumenteres, at der er sket en ændring i brugen af ejendommen. Ledelsens hensigt om at ændre anvendelsen af ejendommen er således ikke tilstrækkelig.

Standarden indeholder en liste med situationer, hvor der kan anses at være sket en ændring i ejendommens anvendelse. Denne liste er ændret fra at være en udtømmende liste til at være en liste med eksempler.

Ændringerne skal implementeres med fremadrettet virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. De kan dog vælges implementeret med tilbagevirkende kraft, hvis de fornødne informationer hertil var tilgængelige i tidligere regnskabsperioder - det vil sige uden brug af viden opnået efterfølgende ("bagklogskab"). Tidligere anvendelse er tilladt - i Danmark dog ikke før den er godkendt af EU.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra december 2016.

3.2.3. IFRS 2: Præcisering af områder med fortolkningstvivil

IASB har i juni 2016 udsendt ændringer af IFRS 2 *Share-based Payment*, som har til formål at præcisere og ændre tre områder, hvor der har været fortolkningstvivil.

Ændringerne omfatter følgende områder:

Gældsordninger med optjeningsbetingelser

Aktiebaseret vederlæggelse, der kontantafregnes (gældsordninger), skal måles til dagsværdi på tildelingstidspunktet og genmåles til dagsværdi på hver efterfølgende balancedag. Det har ikke tidligere fremgået, hvordan optjeningsbetingelser (*vesting conditions*) skal påvirke målingen af dagsværdien. Ændringen præciserer, at effekten af både optjeningsbetingelser og andre betingelser ("ikke-optjeningsbetingelser") skal følge den samme fremgangsmåde, som anvendes for egenkapitalordninger.

Klassifikation af aktiebaseret vederlæggelse med afregning netto efter skat

Ændringen præciserer, at aktiebaseret vederlæggelse, hvor virksomheden tilbageholder en andel af egenkapitalinstrumenterne til medarbejderen for at afregne kildeskatten, fuldt ud skal klassificeres som en egenkapitalordning, hvis ordningen uden tilbageholdelsen ville have været klassificeret som en egenkapitalordning.

Ændring i betingelserne for aktiebaseret vederlæggelse

Ændringen præciserer, at ved ændring af betingelserne, således at en aktiebaseret vederlæggelse ændrer klassifikation fra en gældsordning til en egenkapitalordning, skal indregning af gældsordningen som en forpligtelse ophøre pr. den dato, hvor betingelserne ændres. Egenkapitalordningen måles til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter pr. ændringsdatoen. Den andel af egenkapitalinstrumenterne, der er optjent, indregnes som en forøgelse af egenkapitalen.

Ikrafttræden

Ændringerne skal implementeres med fremadrettet virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. De kan dog vælges implementeret med tilbagevirkende kraft, hvis de fornødne informationer hertil var tilgængelige i tidligere regnskabsperioder. Det vil sige regnskabsmæssige skøn og vurderinger relateret til tidligere regnskabsperioder må ikke være baseret på viden, som først er opnået senere ("bagklogskab"). Tidligere anvendelse er tilladt – i Danmark dog ikke før den er godkendt af EU. Der er ikke krav om at tilpasse sammenligningstal.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra juni 2016.

3.2.4. IFRS 9 Financial Instruments

IASB udsendte i juli 2014 den endelige version af IFRS 9 *Financial Instruments*. Hovedpunkterne i den endelige standard kan opsummeres således:

Klassifikation og måling af finansielle aktiver

Klassifikationen af finansielle aktiver, og dermed den efterfølgende måling, baseres ifølge IFRS 9 på virksomhedens forretningsmodel for investering i og besiddelse af det pågældende aktiv.

Hvis aktivet

1. indgår i en forretningsmodel, hvis formål det er at inddrive de kontraktlige pengestrømme fra aktivet over dets levetid (*business model test*), og
2. de kontraktlige pengestrømme udelukkende består af tilbagebetaling af hovedstolen samt renter heraf (*contractual cash flow test*),

skal aktivet henføres til kategorien "amortiseret kostpris", og dermed efter første indregning måles til amortiseret kostpris.

Med udsendelsen af den endelige IFRS 9 i juli 2014 tilføjede IASB en yderligere kategori vedrørende finansielle aktiver, som opfylder *contractual cash flow test*, jf. pkt. 2 ovenfor, men som indgår i en forretningsmodel, hvis formål det er både at inddrive de kontraktlige pengestrømme og at sælge det finansielle aktiv (FVTOCI-fordringer). Aktiver i denne kategori skal efter første indregning måles til dagsværdi, med indregning af renter, valutakursgevinster/-tab samt nedskrivning for

værdiforringelse i resultatet, mens øvrige ændringer i dagsværdien indregnes i anden totalindkomst. Ved salg af aktivet eller reklassifikation til kategorien "Dagsværdi via resultatet (FVTPL)" recirkuleres beløb, der er indregnet i anden totalindkomst, til resultatet. Det opnås herved, at beløb indregnet i resultatopgørelsen svarer til en behandling til amortiseret kostpris, mens det indregnede beløb i balancen afspejler aktivets dagsværdi.

Aktiver, som ikke hører til en af ovennævnte to kategorier, klassificeres som finansielle aktiver til dagsværdi via resultatet (FVTPL), som løbende måles til dagsværdi, med alle værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen.

Egenkapitalinstrumenter, som ikke besiddes med handel for øje, kan dog ved første indregning uigenkaldeligt klassificeres som måling til dagsværdi via anden totalindkomst (FVTOCI). For aktiver i denne kategori indregnes alle realiserede og urealiserede værdireguleringer (inkl. valutakursreguleringer) i anden totalindkomst, uden efterfølgende recirkulering til resultatet, når indregning af aktivet ophører.

Fremover skal finansielle aktiver således klassificeres i en af følgende fire kategorier:

1. Amortiseret kostpris
2. Dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI) (fordringer)
3. Dagsværdi med værdiregulering via resultatopgørelsen (FVTPL)
4. Dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI) (egenkapitalinstrumenter).

Klassifikation af finansielle forpligtelser

Størstedelen af bestemmelserne i IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement* vedrørende indregning og måling af finansielle forpligtelser er overført uændret til IFRS 9. IFRS 9 indeholder dog følgende ændringer til bestemmelserne i IAS 39:

- Undtagelsen i IAS 39, ifølge hvilken afledte finansielle instrumenter relateret til unoterede aktier i visse tilfælde kunne måles til kostpris, ophæves. Ifølge IFRS 9 skal alle afledte finansielle instrumenter således måles til dagsværdi.
- Virksomheder, som vælger at måle finansielle forpligtelser til dagsværdi (dagsværdioptionen), skal efter IFRS 9 indregne den del af periodens ændring i dagsværdi, som kan henføres til ændringer i virksomhedens egen kreditværdighed (*own credit risk*), i anden totalindkomst (OCI).

Ophør af indregning

Bestemmelserne om ophør af indregning (*derecognition*) er overført uændret fra IAS 39 til IFRS 9.

Sikring

IFRS 9 ændrer i væsentlig grad bestemmelserne vedrørende regnskabsmæssig sikring i forhold til IAS 39. Ændringerne giver bl.a. virksomhederne mulighed for bedre at afspejle deres risikostyringsaktiviteter i regnskabet, da der med ændringen bliver større overensstemmelse mellem den økonomiske virkning af sikringsaktiviteterne og den regnskabsmæssige præsentation heraf. Læs mere om baggrunden for ændringerne på [IASPlus](#).

De væsentligste ændringer vedrørende regnskabsmæssig sikring er i hovedtræk:

- Omfanget af poster, der kan behandles efter de regnskabsmæssige bestemmelser om sikring, øges, fx særskilt sikring af risikokomponenter i ikke-finansielle poster, sikring af en aggregeret eksponering inkl. derivater, sikring af grupper af transaktioner og sikring af nettopositioner.

- Omfanget af finansielle instrumenter, der kan anvendes som sikringsinstrumenter, øges, fx brug af finansielle instrumenter, der ikke er derivater, til sikring af andet end valutakursrisiko, når blot instrumentet måles til dagsværdi via resultatet.
- Mulighed for at indregne omkostninger ved sikring i form af tidsværdi af optioner, forward element i forward kontrakter samt basis spread i valutakontrakter i anden totalindkomst med efterfølgende recirkulering til resultatopgørelsen, når den sikrede transaktion gennemføres, hhv. over den periode, som sikringen dækker. Dette indregnes iht. IAS 39 i resultatopgørelsen som ineffektivitet.
- Bestemmelser vedrørende sikringseffektivitet ændres, således at de i højere grad afspejler den økonomiske sammenhæng mellem det sikrede og sikringsinstrumentet.
- Der indføres øgede krav til oplysning om virksomhedens risikostyring, pengestrømme fra sikringsaktiviteter og regnskabet's påvirkning fra regnskabsmæssig sikring.

Værdiforringelse af finansielle aktiver

IFRS 9 introducerer en mere fremadskuende måling af værdiforringelse på finansielle aktiver, som tager udgangspunkt i et forventet-tab-princip, i modsætning til de nugældende regler i IAS 39, som er baseret på et princip om faktisk indtrufne tab.

Hensættelse til tab opgøres således løbende fra tidspunktet for første indregning med et beløb svarende til:

- forventede tab på aktivet i hele aktivets levetid vægtet med sandsynligheden for, at låntager misligholder mellemværendet inden for de næste 12 måneder (*12-month expected credit losses*), eller
- forventede tab på aktivet i hele aktivets levetid vægtet med sandsynligheden for, at låntager misligholder mellemværendet i hele aktivets levetid (*full lifetime expected credit losses*).

Der skal foretages hensættelse svarende til forventede tab i hele aktivets levetid for aktiver, hvor kreditrisikoen er øget betydeligt siden aktivets første indregning, samt for tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser, som ikke indeholder et finansieringselement ifølge IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*. Det antages, at kreditrisikoen er væsentligt forøget, hvis aktivet er overforfaldent med mere end 30 dage.

Virksomheden kan vælge at hensætte til "*full lifetime expected credit losses*" for leasingtilgodehavender og tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser, som indeholder et finansieringselement ifølge IFRS 15.

For øvrige finansielle aktiver foretages hensættelse baseret på "*12-month expected credit losses*".

Forventede tab skal tilbagediskonteres med aktivets effektive rente fastsat på tidspunktet for første indregning.

Renter på finansielle aktiver skal som udgangspunkt beregnes efter et effektiv-rente-princip af bruttoudlånet. IFRS 9 indeholder dog modifikationer hertil, afhængig af aktivets status i forhold til værdiforringelse. Den regnskabsmæssige behandling kan således opdeles i følgende tre kategorier afhængig af aktivets status:

1. Kreditrisikoen er ikke væsentligt forøget siden første indregning – renteberegning af bruttoudlånet.
2. Kreditrisikoen er væsentligt forøget, men der er ikke objektiv indikation på værdiforringelse – renteberegning af bruttoudlånet.

3. Der er objektiv indikation på værdiforringelse – renteberegning af nettoværdien (dvs. regnskabsmæssig værdi inklusiv hensættelse til tab).

Når information om faktorer og indikatorer, som indgår i vurderingen af, om kreditrisikoen er betydeligt forøget, ikke er tilgængelig for det enkelte finansielle aktiv, foretages vurderingen i stedet på passende grupper/andele af en portefølje af finansielle aktiver.

Yderligere oplysningskrav

IFRS 9 udvider via konsekvensrettelser af IFRS 7 *Financial Instruments: Disclosures* på en række områder oplysningskravene i betydelig grad. Det gælder fx oplysninger vedrørende

- Regnskabsmæssig sikring og anvendelse af derivater.
- Kreditrisici og opgørelse af hensættelse til tab.
- Investering i egenkapitalinstrumenter, som måles til FVTOCI.
- Reklassifikation af finansielle aktiver.

Ikrafttrædelse og yderligere information

IFRS 9 gælder for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere, med mulighed for førtidsimplementering. Virksomhederne kan dog vælge at anvende bestemmelserne i IAS 39 vedrørende sikring, også efter at IFRS 9 er implementeret, indtil IASB har færdiggjort projektet vedrørende makrosikring.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra juli 2014. Se også vores danske [IFRS-Webcast](#) med en kort introduktion til IFRS 9, eller video/podcast ([IFRS 9 Financial Instruments](#) og [Impact of IFRS 9 on banking industry](#)) med vores globale eksperter, som gennemgår de nye regler.

3.2.5. Mindre ændring af IFRS 9 *Financial Instruments*

IASB udsendte i oktober 2017 ændringer til IFRS 9 *Financial Instruments*, som vedrører finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris.

Et finansielt aktiv skal i henhold til IFRS 9 måles til amortiseret kostpris, hvis:

- a) aktivet indgår i en forretningsmodel, hvis formål er at inddrive aktivernes kontraktlige pengestrømme, og
- b) aktivet giver ret til pengestrømme på forudbestemte datoer, som udelukkende udgør tilbagebetaling af hovedstolen samt renterne på denne.

Punkt b) ovenfor anses for opfyldt, selv om debitor kan tilbagebetale et lån før tid eller kreditor kan kræve betaling før tid, såfremt tilbagebetalingen omfatter den resterende hovedstol inklusiv renter heraf samt en rimelig kompensation for førtidig indfrielse.

Det har været uklart, om denne kompensation også kunne være et negativt beløb (et fradrag i hovedstolen), hvorfor IASB har præciseret, at ovennævnte kompensation også kan være negativ, således at den, der opsiger kontrakten før tid, modtager en kompensation. Det kan være aktuelt, hvis indfrielse før tid skal ske til hovedstolen tilbagediskonteret med den aktuelle markedsrente. Afhængig af renteutviklingen siden udstedelse af det finansielle instrument kan det medføre såvel et fradrag som et tillæg til hovedstolen.

Ændring af bestemmelserne om negativ kompensation træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt - i Danmark dog ikke før ændringerne er godkendt af EU. Ændringen skal implementeres med tilbagevirkende kraft. Der er dog visse overgangsbestemmelser, som afhænger af, hvornår ændringerne anvendes første gang.

Præcisering vedrørende finansielle forpligtelser

I bilag til IFRS 9 (*Basis for Conclusions*) har IASB medtaget en præcisering vedrørende den regnskabsmæssige behandling af ændringer til finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris, som ikke medfører ophør af indregning (*derecognition*). IASB præciserer, at sådanne ændringer skal behandles på samme måde som beskrevet for finansielle aktiver i IFRS 9, det vil sige at eventuelle ændringer i den regnskabsmæssige værdi skal indregnes i resultatopgørelsen.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra oktober 2017.

3.2.6. IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers

IASB udsendte i maj 2014 en ny standard om omsætning, IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*. Omsætning er sædvanligvis et af de vigtigste tal i regnskabet, og der har længe - især i udlandet - været diskussioner om opgørelsen af omsætningen, der præsenteres i resultatopgørelsen. IFRS 15 kan medføre betydelige ændringer i forhold til nuværende praksis, bl.a. inden for brancher som telekommunikation, teknologi og opførelse af fast ejendom.

IFRS 15 indeholder én enkelt - men samtidig omfattende - model for indregning af omsætning. Modellen erstatter de nuværende standarder IAS 18 *Revenue* samt IAS 11 *Construction Contracts* og dertil hørende fortolkningsbidrag. Disse har et større udfaldsrum for fortolkning og udformning af regnskabspraksis vedrørende indregning af omsætning end IFRS 15.

Grundprincippet i IFRS 15 er, at virksomheden skal indregne omsætning på en måde, der afspejler overførslen af varer eller tjenesteydelser til kunderne med et beløb svarende til det, den forventer at være berettiget til for leveringen af disse varer eller tjenesteydelser. IFRS 15 indeholder betydeligt mere detaljeret vejledning end de standarder og fortolkninger, den afløser.

Femtrinsmodel for indregning af indtægter fra kontrakter med kunder

Standarden indeholder en femtrinsmodel, som er en proces, der sikrer en systematisk vurdering af alle elementer i kontrakter med kunder. Modellen indeholder nedenstående fem trin, som skal overvejes for hver kontrakt, og som er mere detaljeret beskrevet i dette [notat](#).

Trin	
1	<p>Identifikation af kontrakten med kunden</p> <p>Først skal kontrakten, som skal behandles i henhold til standarden, identificeres.</p> <p>En kontrakt med en kunde er defineret som en aftale mellem to eller flere parter, der skaber retsgyldige rettigheder og forpligtelser.</p> <p>To eller flere kontrakter, der er indgået på samme tidspunkt eller i nær sammenhæng, skal kombineres, hvis</p> <ul style="list-style-type: none"> • de er forhandlet som en "pakkeløsning", • prisen i den ene kontrakt er afhængig af prisen i den anden kontrakt, eller • den aftalte vare eller tjenesteydelse skal opfattes som én samlet leveringsforpligtelse.
2	<p>Identifikation af leveringsforpligtelserne i kontrakten</p> <p>Kontrakten skal opdeles i leveringsforpligtelser, hvis kontrakten omfatter flere varer og tjenesteydelser. Dette kræver, at leveringsforpligtelserne kan adskilles, hvilket er tilfældet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • når den pågældende vare eller tjenesteydelse har værdi for kunden isoleret set eller i kombination med andre varer og tjenesteydelser, som allerede er til kundens rådighed, og • den pågældende vare eller tjenesteydelse i forhold til kontrakten kan adskilles fra andre leveringsforpligtelser i aftalen, hvilket vil sige, at den ikke er nært forbundet med og afhængig af andre leveringsforpligtelser i aftalen.

3 Fastlæggelse af transaktionsprisen Omsætning indregnes med værdien af det vederlag, som virksomheden forventer at være berettiget til at modtage for leveringen af varer eller tjenesteydelser i henhold til aftalen. Fastsættelse af transaktionsprisen skal ske under hensyn til indvirkningen af variable beløb, tidsværdien af penge, ikke-monetære vederlag samt eventuelle beløb, der skal betales til kunden.
4 Allokering af transaktionsprisen Såfremt aftalen indeholder flere adskilte leveringsforpligtelser, fordeles transaktionsprisen forholdsmæssigt til hver enkelt leveringsforpligtelse på grundlag af den enkelte vares og tjenesteydelses relative salgspris isoleret set.
5 Indregning af indtægten, når virksomheden opfylder sin leveringsforpligtelse Når leveringsforpligtelsen er opfyldt, skal den del af transaktionsprisen, der er henført til den pågældende leveringsforpligtelse, indregnes som omsætning. Leveringsforpligtelsen er opfyldt, når virksomheden har overført de pågældende varer eller tjenesteydelser til kunden. Det betyder, at kunden har opnået kontrol over varen eller tjenesteydelsen, hvilket vil sige, at kunden skal have muligheden for at anvise brugen af og opnå alle væsentlige fordele fra varen eller tjenesteydelsen. En leveringsforpligtelse kan opfyldes over en periode eller på et bestemt tidspunkt, hvilket er afgørende for indregning af omsætningen.

Kontraktændringer

Hvis der sker ændring til en kontrakt - fx en ændring af den aftalte pris, en ændring af de aftalte leverancer eller begge dele - skal ændringen behandles som en særskilt aftale, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

1. Ændringen resulterer i en adskilt leveringsforpligtelse (se trin 2 ovenfor).
2. Den pris, der skal betales yderligere, afspejler salgsprisen isoleret set for den adskilte leverance.

Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, skal ændringen behandles sammen med de leveringsforpligtelser i den oprindelige kontrakt, der endnu ikke er leveret på ændringstidspunktet.

Kontraktomkostninger

IFRS 15 indeholder nogle overordnede bestemmelser vedrørende den regnskabsmæssige behandling af kontraktomkostninger.

Omkostninger, der direkte er medgået til opnåelse af kontrakten, skal indregnes i balancen som et aktiv og afskrives over kontraktens løbetid. Der skal være tale om omkostninger, der ikke ville være afholdt, hvis kontrakten ikke var indgået. Dette betyder i praksis, at det formentligt udelukkende vil være direkte afholdte salgsprovisioner til medarbejdere eller agenter, der kan og skal aktiviseres.

Omkostninger, der er medgået til opfyldelse af kontrakten, og som er omfattet af bestemmelserne i andre standarder (fx IAS 2 *Inventories*, eller IAS 16 *Property, Plant and Equipment*), skal behandles i henhold til disse andre standarder. Andre omkostninger, der er direkte forbundet med opfyldelse af fremtidige leveringsforpligtelser i kontrakten, skal indregnes i balancen som et kontraktaktiv og afskrives over kontraktens løbetid, i det omfang aktivet forventes genindvundet.

Forventet påvirkning og ikrafttræden

IFRS 15 gælder for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. Virksomhederne kan ved overgang til IFRS 15 vælge implementering med tilbagevirkende kraft eller efter en særlig modificeret ikrafttrædelsesbestemmelse, hvor sammenligningstal ikke tilpasses.

Mange virksomheder forventes at blive påvirket af IFRS 15 i en eller anden grad, men nogle selvfølgelig mere end andre. For visse virksomheder vil IFRS 15 fx betyde væsentlige ændringer i forhold til tidspunktet for indregning af omsætning. Det er derfor vigtigt, at virksomhederne på nuværende tidspunkt har – eller er meget tæt på at have – indrettet sine processer, it-systemer og interne kontroller som følge af den nye model for indtægtsførsel samt de nye og forøgede oplysningskrav.

Yderligere vejledning

Vi har sammenfattet væsentlige ændringer i dette [notat](#). Se også vores danske [IFRS Webcast](#) med en kort introduktion til IFRS 15. Herudover findes der på [IASPlus](#) forskelligt materiale i form af nyhedsbreve med omtale af branchespecifikke forhold (IFRS Industry Insights) samt en kort videocast om nogle af de væsentligste påvirkninger i de industrier, som forventes at blive mest påvirket af IFRS 15. [IASPlus](#) bliver løbende opdateret med materiale om IFRS 15.

3.2.7. IFRS 15: Præciseringer

IASB har i april 2016 udsendt ændringer til IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*, som har til formål at præcisere og give yderligere vejledning til nogle identificerede uklarheder samt at lette implementeringen af IFRS 15.

Identifikation af leveringsforpligtelser i aftalen

Efter IFRS 15 skal en virksomhed ved indgåelse af en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser opdele aftalen (*unbundling*) i dens særskilte leveringsforpligtelser. For at tydeliggøre, hvad der forstås ved særskilte (*distinct*) leveringsforpligtelser, er der tilføjet yderligere eksempler i standarden.

Agent kontra principal

Når en tredjepart er involveret i levering af varer eller tjenesteydelser til en kunde, skal virksomheden afgøre, om den agerer som principal eller agent i transaktionen. Det afgørende for denne vurdering er, om virksomheden har kontrol over varen eller serviceydelsen, inden den leveres til kunden. For at præcisere, hvordan kontrolkriteriet skal anvendes, har IASB ændret implementeringsvejledningen (*application guidance*).

Licensindtægter

IFRS 15 kræver en vurdering af, om en licens giver kunden adgang til virksomhedens immaterielle rettigheder (*right to access*), eller om kunden faktisk opnår ret til at bruge de immaterielle rettigheder (*right to use*). Opnår kunden alene adgang til de immaterielle rettigheder, indregnes omsætningen herfra over tid, hvorimod omsætningen indregnes på et bestemt - og muligvis tidligere - tidspunkt, hvis der er tale om en ret til at bruge rettighederne. Hvis virksomheden efter overdragelsen udfører aktiviteter, som væsentligt påvirker de immaterielle rettigheder, og kundens mulighed for at opnå fordele af de immaterielle rettigheder bl.a. afhænger af disse aktiviteter, har kunden alene fået adgang til de immaterielle rettigheder.

Overgangsbestemmelser

Der indarbejdes yderligere lempelser i forbindelse med implementering af IFRS 15. I henhold til overgangsbestemmelserne kan en virksomhed vælge:

- Kun at implementere standarden med tilbagevirkende kraft fra og med regnskabsåret, hvor den implementeres, dvs. med indregning af den akkumulerede effekt på primoegenkapitalen i implementeringsåret, og uden tilpasning af sammenligningstal.
- At implementere standarden med tilbagevirkende kraft for alle præsenterede regnskabsår, dvs. inklusive sammenligningsår.

I begge tilfælde er der nu indarbejdet nogle praktiske lempelser, herunder at der ikke skal foretages vurdering af kontrakter, som er afsluttede før begyndelsen af det første regnskabsår, der præsenteres i henhold til den nye standard, og at det kan antages, at alle kontraktændringer allerede var aftalt ved den oprindelige indgåelse af kontrakten.

Ikrafttrædelse

Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt.

Du kan læse mere om ændringerne i [IFRS in Focus](#) fra april 2016.

3.2.8. IFRS 16 Leases

IASB udsendte i januar 2016 IFRS 16 *Leases*, som afløser den gældende standard om leasing (IAS 17). Den nye standard træder i kraft for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2019 eller senere, med mulighed for førtidsimplementering.

IFRS 16 forventes at få betydelig effekt på balancen og resultatopgørelsen i mange virksomheder, og dermed også på væsentlige hoved- og nøgletal såsom fx soliditetsgrad, EBIT/EBITDA og afkastningsgrad. IFRS 16 medfører, at stort set alle leasingaftaler skal indregnes i balancen i leasingtagers regnskab i form af en leasingforpligtelse og et aktiv, som repræsenterer leasingtagers ret til at bruge det underliggende aktiv. Der skelnes ikke længere mellem operationel og finansiell leasing. Den regnskabsmæssige behandling af leasing i leasinggivers regnskab er stort set uændret i forhold til IAS 17.

Identifikation af leasing

IFRS 16 ændrer ikke grundlæggende på definitionen af en leasingaftale eller på sondringen mellem en leasingaftale og en aftale om levering af serviceydelser, men der er væsentlig mere vejledning og flere eksempler i IFRS 16 end der er i IAS 17. Dette skyldes ikke mindst, at der med implementeringen af IFRS 16 er væsentlig forskel på den regnskabsmæssige behandling af leasingaftaler og serviceaftaler, hvilket ikke var tilfældet tidligere for operationel leasing.

En leasingaftale defineres i IFRS 16 som en aftale, der overfører retten til at kontrollere brugen af et identificeret aktiv for en periode mod betaling. Kontrol over brugen af aktivet er overført, når leasingtager har retten til at diktere brugen af aktivet og til at oppebære - i al væsentlighed - alle de økonomiske fordele forbundet med brugen i den aftalte periode.

Hovedelementer i IFRS 16

Ifølge IFRS 16 skal leasingaftaler indregnes i leasingtagers balance som en leasingforpligtelse og som et aktiv, der repræsenterer leasingtagers ret til brug af aktivet for en aftalt periode (*Right-of-use asset*). Aktivet behandles på samme måde som andre anlægsaktiver og afskrives over aktivets levetid, eller leasingperioden hvis denne er kortere. Forpligtelsen amortiseres over leasingperioden, og der indregnes en rentekomkostning i resultatopgørelsen.

Leasingforpligtelsen og aktivet måles ved første indregning til nutidsværdien af minimumsleasingydelserne over leasingperioden. Ved opgørelsen af nutidsværdien anvendes en diskonteringsrate svarende til den implicitte rente i leasingaftalen, hvis leasingtager er bekendt med denne. Ellers anvendes den rente, som leasingtager skulle betale ved finansiering fra tredjemand af køb af et tilsvarende aktiv med tilsvarende sikkerhed.

IFRS 16 indeholder omfattende vejledning om fastlæggelse af leasingperiodens længde, herunder behandling af forlængelsesoptioner og mulighed for ophævelse af leasingaftalen før tid. Sådanne optioner skal medtages i opgørelsen af leasingperiodens længde, hvis det er rimeligt sandsynligt, at de vil blive udnyttet.

Tilsvarende indeholder IFRS 16 vejledning om hvilke betalinger, der skal indgå ved opgørelsen af leasingforpligtelsen, henholdsvis -aktivet, på tidspunktet for første indregning. Fx skal alle faste

betalinger medtages, herunder betalinger, som reelt er faste, uanset at de i leasingaftalen er beskrevet som variable. Desuden medtages variable betalinger, som afhænger af udviklingen i et index eller i en rentesats (fx inflationskorrigerede leasingbetalinger eller leasingbetalinger, der reguleres i forhold til udviklingen i LIBOR). Øvrige variable leasingbetalinger medtages ikke, men indregnes i resultatopgørelsen når de forfalder.

Undtagelser

IFRS 16 indeholder følgende to undtagelser til hovedreglen om indregning af et leasingaktiv og en leasingforpligtelse i balancen:

- Leasingaftaler med en forventet leasingperiode på under 12 måneder inklusiv eventuelle optioner på forlængelse af leasingperioden, som med rimelig sandsynlighed vil blive udnyttet.
- Leasingaftaler vedrørende aktiver med lav værdi, fx kontorinventar, tablets, computere mv.

Ved vurdering af, om et aktiv har en lav værdi, skal der henses til den værdi aktivet har som nyt, uanset om aktivet er brugt ved indgåelse af leasingaftalen. Der er desuden tale om en absolut vurdering for det enkelte aktiv, som ikke afhænger af aktivets væsentlighed for den enkelte leasingtager, eller om leasing af den pågældende aktivtype samlet set er væsentlig for den enkelte virksomhed. IASB har i Basis for Conclusions til IFRS 16 indikeret, at aktiver, som har en nyværdi på under 5.000 USD pr. styk, forventes omfattet af undtagelsen.

Udvidelse af oplysningskrav

IFRS 16 indeholder en række yderligere oplysningskrav i forhold til IAS 17, som skal gøre regnskabslæser i stand til at vurdere effekten af leasingaftaler på virksomhedens balance, resultat og pengestrømme.

Leasinggiver

IFRS 16 medfører ikke væsentlige ændringer for leasinggiver, bortset fra yderligere oplysningskrav. Leasinggiver skal således fortsat skelne mellem operationel og finansiell leasing og behandle disse på samme måde som krævet af IAS 17.

De mere præcise bestemmelser i IFRS 16 vedrørende identifikation af leasingaftaler, opgørelse af leasingperiode samt adskillelse af leasingelement og serviceelement gælder imidlertid også for leasinggiver. Herudover kan ændrede regler vedrørende behandling af ændringer i leasingaftaler samt genudlejning af aktiver (*sub-leasing*) i visse tilfælde medføre ændringer for leasinggiver.

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

IFRS 16 træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere, med mulighed for førtidsimplementering. Førtidsimplementering er desuden kun tilladt, hvis IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers* implementeres senest samtidig.

Der er ikke krav om tilpasning af sammenligningstal, når standarden implementeres. Det er således tilladt at opgøre og indregne den akkumulerede effekt for alle igangværende leasingaftaler primo det år, hvori standarden implementeres. Leasingaftaler med en restløbetid på under 12 måneder ved implementering af IFRS 16 er undtaget fra standarden.

Du kan læse mere om den nye leasingstandard på [IASPlus](#), hvor der bl.a. er links til yderligere information, herunder:

- [Thinking Allowed – The New Lease Standard](#) med overordnet beskrivelse af standarden og værktøjer til at vurdere effekten på regnskabet.
- [Leases – A guide to IFRS 16](#) med en detaljeret gennemgang af den nye standard. Guiden indeholder ligeledes vejledning til de praktiske forhold ved overgangen til standard og oplysningsstjekliste.

- [IFRS Industry Insights](#): Nyhedsbreve med branchespecifikke beskrivelser af effekten af den nye standard.

Der offentliggøres løbende nye publikationer på [IASPlus](#).

3.2.9. IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration

IFRS IC udsendte i december 2016 IFRIC 22 *Foreign Currency Transactions and Advance Consideration*, som omhandler forudbetalte omkostninger og modtagne forudbetalinger af indtægter i fremmed valuta.

Fortolkningen omhandler transaktioner i fremmed valuta, hvor:

- der er sket en betaling i fremmed valuta,
- virksomheden indregner en forudbetaling under aktiver eller en modtaget forudbetaling under forpligtelser forud for indregning af det tilknyttede aktiv, omkostning eller indtægt, og
- det forudbetalte aktiv eller forpligtelsen (periodiseret indtægt) er ikke-monetært.

Fortolkningen foreskriver følgende behandling:

- Transaktionsdatoen til brug for fastlæggelse af valutakursen, er datoen for første indregning af det ikke-monetære, forudbetalte aktiv eller forpligtelsen vedrørende modtaget forudbetaling.
- Hvis der er flere transaktioner (forudbetalinger eller modtagne forudbetalinger), skal der fastlægges en transaktionsdato for hver transaktion.

Fortolkningen gælder for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt – i Danmark dog ikke før den er godkendt af EU. Fortolkningen kan vælges implementeret enten med tilbagevirkende kraft eller med fremadrettet virkning.

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra december 2016.

3.2.10. IFRIC 23 Uncertainty over Income Tax Treatments

IFRS IC udsendte i juni 2017 IFRIC 23 *Uncertainty over Income Tax Treatments*, som omhandler den regnskabsmæssige behandling af aktuel og udskudt skat, når der er usikkerhed forbundet med den skattemæssige behandling af transaktioner, som har betydning for anvendelse af IAS 12 *Income Taxes*.

Fortolkningen er fx relevant, hvis en virksomhed har fået en henvendelse fra skattemyndighederne om indsendte selvangivelser, og der er usikkerhed om fortolkning af skattereglerne, eller hvis det er usikkert, om skattemyndighederne vil acceptere koncernens interne afregningspriser (transfer pricing).

Fortolkningen omhandler følgende problemstillinger:

Behandling af transaktioner særskilt eller samlet: Virksomheden skal skønne, om den skattemæssige behandling af en transaktion skal vurderes uafhængigt af andre transaktioner, eller om flere transaktioner skal vurderes samlet.

Forudsætning om skattemyndighedernes gennemgang: Virksomheden skal forudsætte, at skattemyndighederne altid undersøger de beløb, som virksomheden selvangiver, og at myndighederne altid er bekendt med al relevant information.

Opgørelse af skattepligtig indkomst, skattegrundlag, uudnyttede skattemæssige underskud og fradrag samt skattesatser: En virksomhed skal vurdere, om det er sandsynligt, at skattemyndighederne vil acceptere den skattemæssige behandling af hver enkelt transaktion eller grupper af transaktioner. Hvis det ikke vurderes sandsynligt, at den skattemæssige behandling bliver accepteret, skal usikkerheden indarbejdes i målingen af aktuel og udskudt skat.

Ændring i fakta: Hvis de faktiske forhold og omstændigheder ændres, skal virksomheden revurdere sine forudsætninger og skøn, fx hvis der kommer en ny afgørelse vedrørende fortolkning af skattereglerne.

Ikrafttræden

Fortolkningen gælder for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2019 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt – i Danmark dog ikke før den er godkendt af EU. Fortolkningen skal anvendes fremadrettet, således at den samlede effekt ved anvendelse af fortolkningen første gang, indregnes på egenkapitalen primo i det første år, hvor fortolkningen anvendes. Anvendelse med tilbagevirkende kraft er tilladt, hvis fortolkningen kan anvendes, uden at virksomheden herved skal anvende efterfølgende information ("*hindsight*").

Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra juni 2017.

3.2.11. IFRS 4: Udskydelse af implementeringen af IFRS 9 for forsikringselskaber

IASB udsendte i september 2016 ændringer til IFRS 4 *Insurance Contracts*, som udskyder ikrafttrædelsesdatoen for IFRS 9 *Financial Instruments* for forsikringsvirksomheder.

Ændringerne introducerer to muligheder for udskydelse af effekten ved implementering af IFRS 9 før implementering af en ny standard om forsikringskontrakter - *Overlay approach* henholdsvis *Deferral approach*:

- *Overlay approach* giver alle virksomheder, som udsteder forsikringskontrakter, mulighed for at indregne volatilitet, som opstår ved, at IFRS 9 implementeres på et tidligere tidspunkt end implementering af den nye forsikringsstandard (IFRS 17), i anden totalindkomst i stedet for i resultatopgørelsen. IFRS 17 blev udsendt i maj 2017, jf. afsnit 3.2.12 nedenfor.
- *Deferral approach* giver virksomheder, hvis primære aktiviteter er inden for forsikring, mulighed for at udskyde implementeringen af IFRS 9 indtil 2021.

Ændringen vedrørende mulighed 1 ovenfor skal implementeres samtidig med implementeringen af IFRS 9 (fx 1. januar 2018). Ændringen vedrørende mulighed 2 træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. Der er ikke krav om tilpasning af sammenligningstal ved implementering af ændringen, medmindre virksomheden tilpasser sammenligningstal ved implementeringen af IFRS 9. Læs mere i [IFRS in Focus](#) fra september 2016.

3.2.12. IFRS 17 Insurance Contracts er udsendt

IASB udsendte den 18. maj 2017 den længe ventede IFRS 17 om forsikringselskabers behandling af forsikringskontrakter. Deloitte's vurdering er, at det vil kræve en stor indsats at implementere IFRS 17, idet de nye krav påvirker både de interne processer og forsikringselskabernes regnskabspræsentation betydeligt. Den nye standard træder i kraft for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere.

Du kan læse mere i [IFRS in Focus](#) fra maj 2017 og læse Deloitte's synspunkter på IFRS 17 [her](#).

3.3. IASB's arbejdsplan

IASB opdaterer løbende en arbejdsplan, hvori status på IASB's projekter angives. Du finder IASB's arbejdsplan på [IASB's hjemmeside](#), hvor du også kan læse om de enkelte projekter.

4. Kendelser fra Erhvervsankenævnet og reaktioner fra Erhvervsstyrelsen

4.1. Omgørelse af årsrapport

Erhvervsankenævnet har stadfæstet en afgørelse fra Erhvervsstyrelsen, hvor Erhvervsstyrelsen afviste, at en årsrapport for 2016, hvori nettoomsætningen fremgik, kunne omgøres med ny årsrapport, hvor der var foretaget sammendrag til bruttofortjeneste jf. ÅRL § 32.

Virksomheden begrundede omgørelsen med, at den indberettede årsrapport ikke var den på generalforsamlingen vedtagne årsrapport for 2016. Selskabet havde aldrig vist nettoomsætningen i de indberettede årsrapporter, hvorfor selskabet mente, at det var en åbenlys fejl.

Erhvervsstyrelsen bemærker, at generalforsamlingens dirigent har skrevet under på, at den indberettede årsrapporten er den, der er godkendt på virksomhedens generalforsamling. Omgørelse af en allerede offentliggjort årsrapport kan alene ske, hvis den nye årsrapport skønnes at være i regnskabsbrugernes interesse som en nødvendig rettelse af væsentlige eller åbenbare fejl eller som berigtigelse af ulovlige forhold. Erhvervsstyrelsen har skønnet, at en omgørelse ikke er i regnskabsbrugernes interesse, idet en omgørelse vil indebære, at der offentliggøres en årsrapport med færre oplysninger end den oprindeligt offentliggjorte.

Læs kendelsen på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

4.2. Sponsorindtægter

Erhvervsankenævnet har stadfæstet en afgørelse fra Erhvervsstyrelsen, hvor en virksomhed blev pålagt at periodisere sponsorindtægter lineært i årsrapporten for 2013/14 og at overholde bogføringslovens bestemmelser om dokumentation af kontrolspor fremadrettet.

Periodisering af sponsorindtægter

Selskabet havde anvendt produktionsmetoden til indregning af sponsorindtægter i årsrapporten for 2013/14. Efter ÅRL skal indtægter indregnes i takt med, at de indtjenes, jf. ÅRL § 49, stk. 1, 1 pkt. ÅRL er en rammelov, som skal fortolkes efter IFRS, hvorfor IAS 18 *Revenue* finder anvendelse.

Som modydelse for sponsorindtægterne skal virksomheden præstere nogle nærmere kontraktligt aftalte opgaver i løbet af kontraktperioden, herunder blandt andet reklameplads på bandeskilte samt logo på spillertøj. Sponsorkontrakterne er således aftaler om levering af tjenesteydelser, som defineret i IAS 18, afsnit 4.

En af betingelserne for anvendelse af produktionsmetoden for tjenesteydelser er, jf. IAS 18, afsnit 20, at færdiggørelsesgraden kan opgøres pålideligt. Hvis der er tale om levering af et antal udefinerbare handlinger over en specificeret tidsperiode, indregnes indtægterne forbundet med tjenesteydelserne lineært, jf. IAS 18, afsnit 25.

Efter Erhvervsankenævnets vurdering har virksomheden ikke anvendt produktionsmetoden korrekt ved opgørelsen af indtægter fra visse sponsorkontrakter, idet der ikke foreligger dokumentation for, at nettoomsætningen fra ydelserne kan måles pålideligt i forhold til færdiggørelsesgraden af tjenesteydelsen. Da kontrakterne vedrører et antal udefinerbare handlinger, skal indtægten indregnes lineært.

Overtrædelse af bogføringsloven

Virksomheden havde i visse tilfælde alene dokumenteret sponsorkontrakterne i form af en faktura, hvoraf det ikke fremgik, hvilken periode, sponsoratet vedrørte. Da det derfor ikke er muligt at identificere, om sponsorindtægterne er registreret i den rigtige periode, og med det korrekte beløb, er kontrolsporet, jf. bogføringslovens § 4, stk. 2, ikke til stede.

Læs mere i nyhed af 5. december 2017 på Deloitte.dk og læs kendelsen på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

4.3. Fravalg af revision

Erhvervsankenævnet har i to kendelser stadfæstet Erhvervsstyrelsens afgørelser om at indsende en revideret årsrapport.

I begge sager havde selskaberne indsendt ikke-reviderede årsrapporter. Selskaberne havde ikke i det foregående år givet oplysning i henhold til ÅRL § 10a:

Hvis årsregnskabet er revideret, skal det i tilknytning til ledelsespåtegningen, jf. § 9, oplyses, hvis generalforsamlingen eller det tilsvarende godkendelsesorgan i en virksomhed, der opfylder betingelserne i § 135, stk. 1, 3. pkt., har truffet beslutning om, at årsregnskabet for det kommende regnskabsår ikke skal revideres.

Kendelserne fastslår, at formkrav skal være opfyldt for fravalg af revision. Endvidere afvises diverse undskyldninger for, at formkrav ikke er opfyldt.

Læs kendelserne på Erhvervsstyrelsens hjemmeside: J.nr. 17/00232 af 10. oktober 2017 og J.nr. 17/00340 af 30. august 2017.

4.4. Produktionsmetoden

Erhvervsstyrelsen vurderede i en regnskabskontROLSAG, at produktionsmetoden ikke kunne anvendes til indregning af salg vedrørende salg af en række standardprodukter. Afgørelsen er beskrevet i en kendelse fra november 2016, hvor Erhvervsankenævnet afviste at behandle en klage vedrørende Erhvervsstyrelsens beslutning om at meddele aktindsigt i regnskabskontROLSAGEN.

RegnskabskontROLSAGEN

Erhvervsstyrelsen fandt, at selskabets årsrapport indeholdt en væsentlig fejl vedrørende virksomhedens indtægtskriterie, idet:

1. Virksomheden har anvendt produktionsmetoden til at indregne omsætningen vedrørende salg af en række standardprodukter, uanset at betingelserne herfor ikke var opfyldt. Selv om standardprodukterne tilpasses den konkrete kunde og monteres, kan produktionsmetoden ikke anvendes. Styrelsen lægger vægt på:
 - a. Virksomheden sælger standardprodukter, som tilpasses kundens ønsker. Der er ikke tale om, at der grundlæggende konstrueres et særligt produkt til kunden.
 - b. Virksomhedens produkter har hver især en relativt kort produktionstid og afviger således grundlæggende fra opførelsen af en bro, bygning, dæmning, rørledning, vej, et skib eller en tunnel.
2. Da den indregnede avance vedrører produktion, som selskabet ikke har dokumenteret var udført på balancedagen, kunne avancen ikke indregnes, uanset om virksomheden kunne have anvendt produktionsmetoden.

Produktionsmetoden kan dog anvendes på selve monteringsdelen, forudsat at produktionsmetoden anvendes i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det vil sige, at indtægten indregnes i takt med arbejdets udførelse.

Selskabet yder også kunderne en lang kredit, som er rentefri. Efter styrelsens vurdering sælger selskabet derfor reelt to ydelser, henholdsvis en vare og en finansiering, som skulle indregnes hver for sig.

Læs kendelsen på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

4.5. Partnerselskabs køb af fordringer var ulovligt aktionærlån

Erhvervsankenævnet har stadfæstet Erhvervsstyrelsens påbud om at søge et ulovligt udlån inddrevet straks inklusiv lovpligtige renter.

Afgørelsen vedrører et partnerselskab, der er ejet af en række partnere (personer) igennem deres 100% ejede ejerselskaber.

Partnerselskabet havde gennem flere år haft en ordning, som indebar, at en udtrædende partner overdrog gældsbreve fra sit ejerselskab til partnerselskabet. Gældsbrevene havde den udtrædende partners ejerselskab tidligere modtaget af nye partneres ejerselskaber, i forbindelse med de nye partneres indtræden i partnerselskabet. Når en partner udtrådte, fik partnerselskabet således fordringer på de nuværende partneres ejerselskaber.

Erhvervsankenævnet fandt, at den beskrevne ordning var i strid med SEL § 210 om kapitalejerlån, uanset at den fordring, partnerselskabet erhvervede, efter det oplyste ikke var en fordring direkte på en partner, men på dennes ejerselskab.

Læs kendelsen på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

5. Regnskabskontrollen

5.1. Regnskabskontrollen 2016

Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen udsendte i februar 2017 en opsummering af regnskabskontrollen for 2016 og status på de seneste års kontrol samt en kort redegørelse for de konstaterede fejl. Redegørelsen viser, at der fortsat findes fejl i de kontrollerede års- og delårsrapporter for børsnoterede selskaber, men at fejlandelen er faldende for perioden 2013-2015. Da cirka halvdelen af de i 2016 påbegyndte sager endnu ikke var afsluttet, var det dog vanskeligt at sige noget om trenden.

Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har i 2016 også gennemført en række temabaserede undersøgelser, som bl.a. viser, at der er plads til forbedringer af de oplysninger, som virksomhederne giver om dagsværdimåling.

Læs mere om regnskabskontrollen i nyhed fra 22. marts 2017 på Deloitte.dk.

5.2. Væsentlige og principielle afgørelser

Resumé af alle de væsentlige og principielle afgørelser, som er truffet som led i regnskabskontrollen, kan ses på [Finanstilsynets hjemmeside](http://Finanstilsynets_hjemmeside). Nedenfor følger en opsummering af hovedbudskabet i de afgørelser, der er offentliggjort siden udsendelsen af Deloitte ÅrsNyt 2016.

Afgørelse fra	Emne	Hovedbudskab
Decem-ber 2016	Manglende lovpligtige oplysninger i delårsrapport	Et selskab fik en påtale for at have undladt at medtage visse lovpligtige finansielle oplysninger i delårsrapporten for 1. halvår 2016. De lovpligtige oplysninger var alene givet for 2. kvartal 2016 i delårsrapporten. Oplysningerne var således ikke givet for hele perioden 1. januar – 30. juni 2016, hvilket er i strid med delårsrapportbekendtgørelsen og IAS 34.
Januar 2017	Aktiver opfylder ikke betingelsen om at være bestemt for salg	En virksomheden havde i årsrapporten for 2015 præsenteret bygninger/anlæg som aktiver bestemt for salg, jf. IFRS 5 <i>Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations</i> , idet virksomheden i 2015 havde indgået en bindende aftale om salg af bygningerne/anlægget med overtagelsesdato den 1. januar 2017. Et af kriterierne for klassifikation som bestemt for salg, jf. IFRS 5, er, at salget skal forventes gennemført indenfor et år. Dette gælder uanset, at der er indgået en bindende salgsaftale. Da overtagelsesdatoen for aktiverne er den 1. januar 2017, kan transaktionen først indregnes som salg i henhold til IAS 18, afsnit 14 i 2017, hvilket vil sige mere end ét år efter balancedagen. Aktiverne kan derfor ikke klassificeres som bestemt for salg i årsrapporten for 2015.
Januar 2017	Oplysninger om hensatte forpligtelser - skadesklausul	I en delårsrapport oplyser en virksomhed i en note til hensatte forpligtelser, at den siden 2011 har været part i individuelle søgsmål ved forskellige domstole i USA, hvor der er nedlagt påstande om produktansvar i forbindelse med brug af virksomhedens produkter. Virksomheden giver alene oplysninger af generel karakter om tvistens art m.v. I henhold til IAS 37, afsnit 84-89 skal der gives en række specifikke oplysninger om hensatte forpligtelser, som dog kan udelades i eks-

Afgørelse fra	Emne	Hovedbudskab
		<p>tremt sjældne tilfælde, hvis de kan forventes at svække virksomhedens position i en tvist med andre parter (jf. afsnit 92). Det er styrelsens vurdering, at det ikke kan afvises at have meget store konsekvenser for virksomheden, hvis den bliver pålagt at offentliggøre yderligere oplysninger om de igangværende forhandlinger. Det er derfor styrelsen opfattelse, at der skal meget tungtvejende argumenter til, for at tilsidesætte virksomhedens vurdering. Styrelsen har konkret lagt vægt på virksomhedens vurdering samt de udtalelser, virksomheden har modtaget fra dens advokater. Styrelsen har ikke fundet argumenter for at tilsidesætte virksomhedens vurdering og har afsluttet sagen uden at foretage sig yderligere.</p>
<p>Januar 2017</p>	<p>Nedskrivningstest af goodwill mv.</p>	<p>En finansiell virksomhed blev påbudt at foretage en fornyet nedskrivningstest af goodwill og sende denne til gennemsyn hos Finanstilsynet. Herefter skulle virksomheden udsende supplerende/korrigerende information, idet det var Finanstilsynets vurdering, at virksomhedens årsrapport indeholder følgende fejl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mangelfuld vurdering af goodwill vedrørende en overtagen virksomhed. Det er Finanstilsynets vurdering, at den aftalte købspris ikke kan antages at udgøre det bedste bud på dagsværdien, idet aftalen er indgået mellem nærtstående parter. Efter Finanstilsynets vurdering er den opgjorte nytteværdi vedrørende goodwill relateret til opkøbet af dattervirksomheden forkert på en række punkter. 2. Manglende udarbejdelse af nedskrivningstest ved regnskabsafslutningen. 3. Manglende oplysninger om nærtstående parter. 4. Manglende oplysninger om hybrid kernekapital, herunder om valuta, udstedelsesernes størrelse samt rentesatserne. <p>Det er endvidere Finanstilsynets vurdering, at virksomhedens halvårsrapport for 1. halvår 2016 indeholder følgende fejl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forkert indregning af knowhow og edb-anlæg. 2. Manglende oplysninger i ledelsesberetningen og anvendt regnskabspraksis.
<p>Marts 2017</p>	<p>Egen kreditrisiko og manglende oplysninger ved dagsværdimåling</p>	<p>I en afgørelse vedrørende en årsrapport for 2015 påtaler Erhvervsstyrelsen, at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den metode, som virksomheden beskriver og anvender til måling af dagsværdien af virksomhedens prioritetsgæld, er i strid med IFRS 13 <i>Fair Value Measurement</i>, afsnit 43, idet der ikke er taget højde for virksomhedens egen kreditrisiko. 2. Virksomheden ikke har beskrevet, hvordan klassifikation af gæld til dagsværdi med indregning af værdiændringer i totalindkomstopgørelsen stemmer overens med virksomhedens investeringsstrategi, jf. IAS 39 <i>Financial Instruments: Recognition and Measurement</i>, afsnit 9 litra b. 3. Virksomheden ikke har givet kvantitative oplysninger om væsentlige ikke-observerbare input anvendt ved dagsværdimålingen af investeringsejendomme, jf. IFRS 13, afsnit 93, litra d. 4. Virksomheden ikke har præsenteret modtagne og betalte renter særskilt i pengestrømsopgørelsen jf. IAS 7 <i>Statement of Cash Flows</i>, afsnit 31.

Afgørelse fra	Emne	Hovedbudskab
		<p>Deloitte kommentar:</p> <p>Deloitte har forstået, at Erhvervsstyrelsen accepterer, at prioritetsgæld henføres til niveau 1 i dagsværdihierarkiet i IFRS 13 <i>Fair Value Measurement</i>, hvis dagsværdien fastsættes med henvisning til børskursen for underliggende realkreditobligationer og virksomheden umiddelbart kan vurdere og dokumentere, at der ikke er behov for at regulere børskursen for disse obligationer for at afspejle virksomhedens egen kreditrisiko. I andre tilfælde skal prioritetsgæld henføres til niveau 2, medmindre reguleringen for egen kreditrisiko er væsentlig, fx som følge af at virksomheden er nødlidende - i så fald skal gælden henføres til niveau 3.</p> <p>Efter Deloitte's opfattelse er det også korrekt i udgangspunktet at indplacere dagsværdimåling af prioritetsgæld i niveau 2 i dagsværdihierarkiet, selvom der umiddelbart ikke vurderes at være behov for at regulere børskursen for virksomhedens egen kreditrisiko. Dette begrundes vi med, at det ikke er virksomhedens lån hos realkreditselskabet, der er noteret, men det er fordringen mellem realkreditselskabet og ejeren af obligationen, der er noteret. Det vil sige, at dagsværdien er baseret på børskursen for et lignende finansielt instrument, jf. IFRS 13, afsnit 82(a).</p>
Marts 2017	Ingen indregning, før alle IAS 18 betingelser er opfyldt	<p>I en afgørelse vedrørende en årsrapport for 2015 påtaler Erhvervsstyrelsen, at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Virksomheden har indregnet omsætning fra salg af anlæg, før alle betingelser i IAS 18, afsnit 14 er opfyldt. Virksomheden udvikler og sælger større anlæg, som omfatter følgende 5 faser: 1) Identifikation af egnede lokationer, 2) Indhentelse af nødvendige tilladelser, 3) Etablering af finansiering, 4) Indgåelse af kontrakt og 5) Levering af byggestyring under konstruktionsfasen. Virksomheden indtægtsfører 90 % af omsætningen fra salg af projektet efter fase 4, idet fase 5 anses for ukompliceret og uden risiko for virksomheden. Det er styrelsens vurdering, at betingelserne i IAS 18, afsnit 14 først er opfyldt efter fase 5, og at det først er på dette tidspunkt, at virksomheden kan indregne omsætning fra salg af anlægget. 2. Virksomheden, i forbindelse med overgang til IFRS, ikke har sondret mellem korrektion af fejl i henhold til tidligere regnskabsprincipper og ændring i anvendt regnskabspraksis i henhold til IFRS 1, afsnit 26
Marts 2017	Nedskrivningstest af goodwill	<p>En bank havde til brug for årsrapporten 2015 udarbejdet en nedskrivningstest af goodwill, der efter Finanstilsynets vurdering var væsentlig fejlbehæftet. Banken fik derfor påbud om at iværksætte tiltag, der sikrer god regnskabsmæssig praksis, så banken fremover kan foretage en årlig nedskrivningstest af goodwill, der er i overensstemmelse med regnskabsreglerne, og hvor der anvendes rimelige og dokumenterbare forudsætninger.</p> <p>Banken aflægger årsrapport efter Lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen). Da afgørelsen vedrører nedskrivningstest af goodwill, hvor Finanstilsynet har anvendt reglerne i IAS 36 <i>Impairment of Assets</i> som fortolkningsbidrag, kan afgørelsen også være relevant for ikke-finansielle virksomheder.</p>

Afgørelse fra	Emne	Hovedbudskab
Juni 2017	Fejl skulle rettes med tilbagevirkende kraft	<p>Finanstilsynet påtaler, at en andelskasse har indregnet en tilbageførsel af akkumulerede renteudgifter i resultatopgørelsen i årsrapporten for 2015. Der var tale om renteudgifter, som over de sidste ti regnskabsår fejlagtigt var blevet udgiftsført. Tilbageførslen over resultatopgørelsen forøgede årets resultat før skat med 26 %, hvilket efter Finanstilsynets vurdering var væsentligt. Fejlen skulle rettes med tilbagevirkende kraft, således at årsrapporten for 2015 var udarbejdet, som om fejlene ikke var begået.</p> <p>Finanstilsynet henviser til IAS 8, afsnit 46, hvoraf det fremgår, at korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår skal udelades fra resultatet for det regnskabsår, hvor fejlen opdages. Selvom fejlen i de enkelte år er uvæsentlig, er det ikke i overensstemmelse med regnskabsreglerne at indtægtsføre rettelsen af den akkumulerede fejl i ét år, så årsrapporten for det pågældende år bliver væsentligt påvirket.</p>
Juni 2017	Manglende oplysninger om dagsværdimåling	<p>Erhvervsstyrelsen påtaler vedrørende en årsrapport for 2015, at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Virksomheden ikke oplyser hvilke faktorer, der har indgået ved målingen af obligationerne til dagsværdi, jf. IFRS 13, afsnit 91 og 93, herunder hvilken metode, som har været anvendt ved beregningen af dagsværdien. Det fremgår således ikke klart, at målingen er sket ved, at virksomheden har anmodet to uafhængige mæglere om at beregne en indikativ kurs på obligationerne pr. 31. december 2015, og at målingen herefter er udtryk for et gennemsnit af midtvejspriserne for disse indikative bud. 2. Virksomheden ikke i tilstrækkelig grad har redegjort for, hvilke faktorer, der har været væsentlige ved vurderingen af, at obligationerne skulle reklassificeres fra niveau 2 til niveau 3, og i hvilket omfang faktorerne har indgået ved målingen af obligationerne, jf. kravene herom i IFRS 13, afsnit 93, litra e, (iv).
Juni 2017	Manglende oplysninger om nøgleforudsætninger vedrørende nedskrivningstest	<p>Erhvervsstyrelsen påtaler, at en årsrapport for 2015 for så vidt angår goodwill relateret til en fitnesskæde ikke indeholder oplysninger om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvorvidt værdien af nøgleforudsætninger anvendt ved nedskrivningstest af goodwill afspejler tidligere erfaringer eller, hvis dette er relevant, er i overensstemmelse med eksterne informationer og, hvis dette ikke er tilfældet, hvordan og hvorfor de afviger fra tidligere erfaringer eller eksterne informationer, herunder oplysninger om en ændret forretningsstrategi, jf. IAS 36, afsnit 134, litra d, nr. (ii). 2. Hvornår der er tale om gennemsnitlige antal medlemmer i en periode, og hvornår der er tale om antal medlemmer på et givent tidspunkt samt metoden til opgørelse af det gennemsnitlige antal medlemmer, jf. IAS 36, afsnit 134, litra d, nr. (ii). 3. Værdien af nøgleforudsætningerne "gennemsnitlig medlemspris" og "gennemsnitlige tilkøb pr. medlem" i følsomhedsanalysen for nedskrivning af goodwill, jf. IAS 36, afsnit 134, litra f, nr. (ii). Værdien af nøgleforudsætninger skal oplyses, hvis en rimelig sandsynlig ændring i værdien heraf vil medføre et nedskrivningsbehov.
Juni 2017	Manglende regulering af pensionsforpligtelse og	<p>Erhvervsstyrelsen påtaler vedrørende en delårsrapport for 1. halvår 2016 at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Virksomheden ikke har foretaget en opgørelse og regulering af nettopensionsforpligtelsen pr. 30. juni 2016, hvilket ikke er i overensstemmelse med IAS 34, afsnit 28, 29, 36 og 40. Pensionsfor-

Afgørelse fra	Emne	Hovedbudskab
	manglende specifikation af pengestrømme i delårsrapport	pligtelsen vedrører i stor udstrækning forpligtelser i Storbritannien. Stigningen i nettopensionsforpligtelsen skyldes hovedsageligt et væsentligt fald i diskonteringsfaktoren i andet kvartal af 2016. 2. Pengestrømsopgørelsen ikke var tilstrækkeligt specificeret i delårsrapporten, jf. kravene i IAS 34, afsnit 10, 15 og 25. Pengestrømsopgørelsen var sammendraget til de tre hovedlinjer (drift, investering og finansiering), hvilket er en for omfattende sammendragning.
Juni-2017	Måling af overtagne ejendomme	Erhvervsstyrelsen påtaler i en afgørelse vedrørende en årsrapport for 2015 at: 1. Virksomheden ikke havde foretaget en beregning af dagsværdien af overtagne investeringsejendomme pr. 1. juni 2015 (overtagelsesdagen), jf. IFRS 3, afsnit 18 og IFRS 13, afsnit 24. 2. Virksomheden havde oplyst, at dagsværdimålingen foretaget af en ekstern valuar var placeret på niveau 2 i dagsværdihierarkiet. Dagsværdimålingen skulle placeres på niveau 3, jf. IFRS 13, afsnit 74, 81 og 86. 3. Virksomheden ikke havde foretaget en særskilt præsentation af transaktioner med ejerne i egenkapitalopgørelsen, jf. IAS 1, afsnit 106, litra a og d.

5.3. Regnskabskontrol i EU – udvalgte afgørelser

Den europæiske værdipapir- og markedstilsynsmyndighed (ESMA) har udsendt 20. og 21. uddrag fra sin database over afgørelser vedr. IFRS regnskaber, som er truffet af de nationale regnskabstilsyn.

Databasen, som ikke er offentlig tilgængelig, er bl.a. etableret for at fremme en ensartet anvendelse af IFRS. Udvalgte uddrag fra databasen offentliggøres med henblik på, at virksomhederne kan følge med i, hvordan de nationale regnskabstilsyn vurderer udfaldsrummet i fortolkningen af IFRS - det vil sige, hvad der efter tilsynenes vurdering ligger indenfor henholdsvis udenfor det accepterede udfaldsrum i henhold til IFRS.

Emnerne i det 20. uddrag dækker perioden fra marts 2014 til juni 2016 og emner i det 21. uddrag dækker juni 2015 til februar 2017. Hvis en eller flere afgørelser vurderes relevante, anbefaler vi at afgørelsen og begrundelsen herfor læses i sin helhed.

Nedenfor er emnerne i det 20. og 21. uddrag opsummeret. Læs mere i [nyhed af 1. juni 2017](#) og [nyhed af 30. november 2017](#) på Deloitte.dk. På ESMA's hjemmeside kan det 20. uddrag læses [her](#) og det 21. uddrag kan læses [her](#).

Afgørelser fra 20. uddrag

IFRS	Emne/konklusion
IFRS 7 <i>Financial Instruments: Disclosures</i> .	Virksomheden skulle medtage en beskrivelse af virksomhedens formål med samt politikker og procedurer for styring af risici vedr. ejendomsmarkedet i relation til en udlånsportefølje sikret ved lån i fast ejendom. Herunder skulle beskrives hvilke metoder, den anvender til at opgøre risici samt en detaljeret beskrivelse af, hvordan eksponering over for risici på ejendomsmarkedet opstår. Desuden skal virksomheden medtage en passende følsomhedsanalyse.

IFRS	Emne/konklusion
IFRS 12 <i>Disclosure of Interests in Other Entities.</i>	Virksomheden skulle oplyse de overvejelser, der førte til konklusionen om, at den ikke udøvede betydelig indflydelse over en anden virksomhed, hvori den ejede mere end 20% af stemmerettighederne.
IAS 36 <i>Impairment of Assets.</i>	Virksomheden havde ikke givet oplysning om alle de væsentlige forudsætninger, som ledelsen har baseret fastlæggelsen af kapitalværdi (value in use) på, og oplysningerne bør desuden være mere specifikke.
IAS 39 <i>Financial Instruments: Recognition and Measurement.</i>	Konverteringen af udlån til aktier medførte ophør af indregning af udlånene. Ved ophør af indregning skal forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånene og dagsværdien af de modtagne aktier præsenteres som et tab på udlån og ikke som "nettoændring i værdien af finansielle instrumenter".
IAS 1 <i>Presentation of Financial Statements.</i>	Virksomheden skulle oplyse bruttogevinster/-tab på finansielle aktiver adskilt fra gevinster/tab på finansielle forpligtelser, uanset at disse gevinster/tab præcist opvejede hinanden.
IAS 8 <i>Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors</i> samt IAS 38 <i>Intangible Assets.</i>	Reklassifikation fra immaterielle aktiver (<i>milestone</i> betalinger i en medicinalvirksomhed) til resultatførte forsknings- og udviklingsomkostninger er ikke en ændring i et regnskabsmæssigt skøn. Hvis virksomheden mener, at de immaterielle aktivers regnskabsmæssige værdier overstiger genindvindingsværdien, skal den indregne et tab ved værdiforringelse.
IFRS 10 <i>Consolidated Financial Statements.</i>	Tilsynsmyndigheden var enig i virksomhedens vurdering af, at den - baseret på de specifikke forhold og omstændigheder - ikke har kontrol over en anden virksomhed.
IFRS 10 <i>Consolidated Financial Statements.</i>	Virksomheden opfyldte ikke definitionen af investeringsvirksomhed, og skulle derfor indregne sin andel i en associeret virksomhed efter den indre værdis metode (equity metoden). Der kunne således ikke tages højde for ændringer i dagsværdien af den associerede virksomheds investeringer.
IAS 16 <i>Property, Plant and Equipment.</i>	Et aktiv med en begrænset brugstid skal afskrives på en sådan måde, at forbrug af aktivet afspejles. Ophør med afskrivning på skibe i den periode, de var inaktive som følge af ombygning, afspejler ikke forbruget korrekt.
IAS 8 <i>Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors</i> samt IAS 36 <i>Impairment of Assets.</i>	Virksomhedens brug af et interval for kapitalværdien medførte, at der reelt var tale om indførelse af en tærskelværdi inden der skete indregning af tab ved værdiforringelse, hvilket ikke er i overensstemmelse med IAS 36.
IAS 36 <i>Impairment of Assets</i> samt IAS 37 <i>Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.</i>	Identifikation af virksomhedens pengestrømsfrembringende enheder (CGU) skulle have været anderledes, så tab på indgåede take-or-pay kontrakter (tabsgivende kontrakter) blev indregnet i en tidligere regnskabsperiode.
IAS 36 <i>Impairment of Assets.</i>	Virksomheden skulle identificere mere end en CGU vedrørende et skiferogasområde for at være i overensstemmelse med kravene i IAS 36.
IAS 8 <i>Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors</i> , IAS 17 <i>Leases</i> , IAS 32 <i>Financial Instruments: Presentation</i> samt	Virksomheden mente ikke, at der var en IFRS der kunne anvendes ved køb af bilpark med en aftalt tilbagekøbsforpligtelse. Tilsynsmyndigheden mente, at det var indenfor anvendelsesområdet af IAS 17. Tilsynsmyndigheden var enig i virksomhedens valgte regnskabsmæssige behandling og præsentation, hvorefter der var indregnet såvel at anlægsaktiv som et finansielt aktiv.

IFRS	Emne/konklusion
IFRIC 4 <i>Determining whether an Arrangement contains a Lease.</i>	
IAS 12 <i>Income Taxes</i>	Virksomheden kunne ikke fremlægge overbevisende dokumentation for, at der ville være tilstrækkelig skattepligtig indkomst til rådighed til at udnytte de skattemæssige underskud. Derfor kunne virksomheden ikke indregne et udskudt skatteaktiv vedr. de uudnyttede skattemæssige underskud.

Afgørelser fra 21. uddrag

IFRS	Emne/konklusion
IAS 36 <i>Impairment of Assets.</i>	Ved en nedskrivningstest havde virksomheden reflekteret risikopræmien i et land med betydelig politisk uro og usikkerhed i diskonteringsrenten frem for i pengestrømmene. Regnskabskontrollen mente ikke, at diskonteringsrenten og den heri indeholdte landerisikopræmie var baseret på alle tilgængelige informationskilder.
IFRS 11 <i>Joint Arrangements</i> og IFRS 10 <i>Consolidated Financial Statements.</i>	En virksomhed havde 42% aktiebesiddelse i X. De øvrige aktier i X var ejet af otte investorer, som ejede mellem 1,6% og 14,5% af aktierne. Regnskabskontrollen mente ikke, at virksomhedens havde fælles kontrol over X. Baseret på blandt andet oplysninger om beslutningstagen og vedtægterne, mente regnskabskontrollen, at der var tale om en associeret virksomhed.
IFRS 13 <i>Fair Value Measurement</i> og IAS 28 <i>Investments in Associates and Joint Ventures.</i>	Ved opgørelse af dagsværdien af en tilbageværende andel af en investering i et tidligere datterselskab burde virksomheden have taget hensyn til begrænsningerne for at udlodde udbytte fra investeringen. Endvidere skulle virksomheden - ved anvendelse af indre værdis metode (equity-metoden) - indregne beløb svarende til sin faktiske andel i resultat og i nettoaktiver. Disse beløb var, som følge af de nævnte begrænsninger, mindre end den nominelle ejerandel.
IFRS 11 <i>Joint Arrangements</i> og IFRS 10 <i>Consolidated Financial Statements.</i>	En investering skulle ikke behandles som en associeret virksomhed, men som en fælleskontrolleret virksomhed, da væsentlige beslutninger over dennes relevante aktiviteter krævede enighed med medinvestor.
IAS 8 <i>Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors</i> og IAS 34 <i>Interim Financial Reporting.</i>	Tilpasning af sammenligningstal i forfaldsoversigten for finansielle forpligtelser skulle behandles som korrektion af fejl vedr. en tidligere periode (bl.a. fordi et af beløbene, hvormed sammenligningstallene blev tilpasset, udgjorde mere end € 3 mia. og derfor kunne have haft betydning for regnskabslæserens beslutninger). Da oplysningskravene endvidere ikke fuldt ud var overholdt, pålagde regnskabskontrollen virksomheden at medtage yderligere oplysninger i fremtidige regnskaber.
IAS 1 <i>Presentation of Financial Statements</i> og IAS 39 <i>Financial Instruments: Recognition and Measurement.</i>	Regnskabskontrollen var enig i, at forpligtelsen over for den finansielle virksomhed, som medvirkede ved en omvendt factoringaftale, skulle klassificeres som en finansiell forpligtelse og ikke som en varekreditor.
IFRS 10 <i>Consolidated Financial Statements.</i>	Regnskabskontrollen var enig i virksomhedens konklusion om, at den ikke kontrollerede en række underfonde i det konkrete set-up.

IFRS	Emne/konklusion
IFRS 13 <i>Fair Value Measurement</i> .	ERV (<i>estimated rental value – vurderet markedsleje</i>) er et væsentligt, ikke-observerbart nøgleinput ved dagsværdimålingen også af investeringsejendomme under udvikling. Virksomheden manglede at give de tilhørende kvantitative oplysninger herom i regnskabet. Det var ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne fremgik af ledelsesberetningen. Desuden var der ikke oplysninger om dagsværdimålingernes følsomhed overfor ændringer i input, hvis sådanne ændringer kunne resultere i en væsentligt højere eller lavere dagsværdi.
IAS 39 <i>Financial Instruments: Recognition and Measurement</i> , IAS 37 <i>Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets</i> og IAS 18 <i>Revenue</i> .	En tilkendt erstatning kunne ikke betragtes som et eventualaktiv. Som følge af udfaldet af en voldgiftssag var der tale om et aktiv, og den tilhørende gevinst skulle være indregnet i den periode, hvor voldgiftssagen blev afgjort.
IAS 36 <i>Impairment of Assets</i> .	Varemærker kunne testes individuelt i stedet for som en del af en CGU, forudsat genindvindingsværdien af det enkelte varemærke kunne måles pålideligt.
IAS 12 <i>Income taxes</i> .	En virksomhed kunne ikke indregne et udskudt skatteaktiv vedrørende uudnyttede skattemæssige underskud. Virksomheden havde haft underskud i det pågældende og de to foregående år, og havde dermed en historik med tab. Desuden var virksomhedens økonomiske situation blevet væsentligt forværret de seneste år, og der var betydelig tvivl om eksistensen af fremtidige skattepligtige overskud og om virksomhedens evne til at fortsætte som going concern.
IAS 39 <i>Financial Instruments: Recognition and Measurement</i> .	Det relevante økonomiske miljø vedrørende et indbygget valutaderivat i en forsyningskontrakt er landet, dvs. det område, hvor transaktioner med ikke-finansielle poster generelt finder sted, og hvor der normalt kun anvendes én valuta. I det pågældende land er det alene forsyningskontrakter, der rutinemæssigt er denomineret i euro. I andre industrier bruger man rutinemæssigt det pågældende lands nationale valuta (ikke euro), og denne er en stabil og likvid valuta. Kriterierne i IAS 39:AG33(d)(iii) var derfor ikke opfyldt og da ingen af de andre undtagelser i AG33(d)(i) og (ii) var relevante i den konkrete sag, skulle de indbyggede valutaderivat udskilles fra kontrakten.

5.4. ESMA's prioriteter for regnskabskontrol af 2017 regnskaber

ESMA har offentliggjort temaerne for regnskabskontrollen i forbindelse med de børsnoterede virksomheders 2017 regnskaber. ESMA vil fokusere på følgende:

1. Omtale af den forventede effekt af implementeringen af større nye standarder (IFRS 9 *Financial Instruments*, IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers* og IFRS 16 *Leases*).
2. Specifikke forhold vedrørende måling og oplysninger i IFRS 3 *Business Combinations*.
3. Specifikke forhold vedrørende IAS 7 *Statement of Cash Flows*.

Herudover understreges vigtigheden af måling og oplysninger om kreditinstitutters misligholdte lån (*non-performing loans*), løbende vurdering af relevant og retvisende præsentation af finansielle resultater, overholdelse af ESMA's retningslinjer for alternative præstationsmål (APM) samt oplysninger om eventuel indvirkning som følge af Brexit. Endvidere vil ESMA have fokus på de ændrede bestemmelser om CSR oplysninger, som skal følges af børsnoterede virksomheder med mere end 500 ansatte.

1. Omtale af den forventede effekt af implementeringen af større nye standarder

ESMA offentliggjorde særskilte notater om implementeringen af [IFRS 9](#) og [IFRS 15](#) i 2016, som begge skal tages i betragtning i forbindelse med aflæggelsen af 2017 årsregnskaber.

ESMA har i 2017 foretaget en analyse af 2016 årsregnskaber og 2017 delårsregnskaber for at vurdere de af virksomhederne medtagne oplysninger om den forventede effekt af IFRS 9 og IFRS 15. Selvom ESMA noterede en række informative kvalitative oplysninger, er praksis varierende for så vidt angår specifikke kvantitative oplysninger. ESMA havde forventet et højere oplysningsniveau om de forventede, kvantitative indvirkninger.

I og med at 2017 årsregnskaberne vil være offentliggjort efter det tidspunkt, hvor IFRS 9 og IFRS 15 skal være implementeret (og IFRS 16, hvis den implementeres førtidigt), forventer ESMA, at virksomhederne - i al væsentlighed - har gennemført de nødvendige analyser, så effekten kan estimeres og offentliggøres i forbindelse med 2017 årsregnskaberne. Oplysninger skal på et tilstrækkeligt detaljeret niveau omfatte:

- Den regnskabspraksis, der forventes anvendt, herunder hvilken metode for overgang samt praktiske undtagelser, der forventes anvendt.
- Størrelsen og arten af de forventede indvirkninger i forhold til tidligere indregnede beløb.

2. Specifikke forhold vedrørende måling og oplysninger i IFRS 3 *Business Combinations*

ESMA henleder virksomhedernes opmærksomhed på:

- At sikre sammenhæng mellem de forudsætninger, der anvendes ved målingen af immaterielle aktiver til dagsværdi i forbindelse med købsprisallokeringen (PPA) og de forudsætninger, der anvendes ved såvel eventuelle værdiforringelsestest som ved fastlæggelsen af brugstiden. ESMA minder også om vigtigheden af, at virksomheden analyserer, hvornår et erhvervet immaterielt aktiv kan udskilles og enten frasælges, overføres eller udlejes, og i givet fald oplyser om de væsentlige skøn, der ligger til grund for en konklusion om udskillelse.
- At virksomheden skal oplyse om begrundelsen for, at en transaktionen medfører en gevinst (bargain purchase).
- Nødvendigheden af at analysere, hvorvidt en del af betalingen ved en virksomhedssammenslutning udgør betinget vederlag eller betaling for services, som udføres efter virksomhedsovertagelsen.
- At IFRS 3 ikke indeholder bestemmelser om henholdsvis obligatoriske købstilbud og virksomhedssammenslutninger under fælles kontrol. ESMA forventer, at virksomhederne, indtil IASB måtte adressere problemstillingerne, anvender en konsistent regnskabspraksis og oplyser om skøn og forudsætninger.
- At oplysninger om forudsætninger og metoder for måling af dagsværdi ved værdiansættelse af materielle aktiver, forpligtelser og minoritetsinteresser, erhvervet i en virksomhedssammenslutning, er relevante for bl.a. investorerne. ESMA opfordrer derfor til, at sådanne oplysninger gives, uanset at de ikke er omfattet af oplysningskravene i IFRS 13.

3. Specifikke forhold vedrørende IAS 7 *Statement of Cash Flows*

ESMA gør opmærksom på:

- At der for rapporteringsperioder, der begynder 1. januar 2017 eller senere, skal gives oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugere at vurdere ændringer i virksomhedens forpligtelser som følge af finansieringsaktiviteter, herunder både ændringer i pengestrømme og i ikke-kontante bevægelser (jf. afsnit 3.1.2 foran).

- Nødvendigheden af en virksomhedsspecifik beskrivelse i anvendt regnskabspraksis om, hvilken instrumenter eller faciliteter, der opfylder definitionen af likvide midler, herunder hvorvidt og i hvilket omfang kassekreditter og cash pool-faciliteter betragtes som likvide beholdninger.
- At oplysninger om likvider, der ikke er tilgængelige for koncernen, kræves af både IAS 7 og IFRS 12.

Læs mere i nyhed fra oktober 2017 på Deloitte.dk og på ESMAs hjemmeside.

5.5. ESMA undersøgelse af IFRS 13 implementering

ESMA har undersøgt brugen af dagsværdimåling samt overholdelse af oplysningskrav, som er beskrevet i IFRS 13 *Fair Value Measurement*. Undersøgelsen bygger på en stikprøve på 78 udstedere og på oplysninger fra regnskabskontrollen i EU.

Undersøgelsen viser, at kravene i IFRS 13 generelt set er blevet godt indarbejdet i regnskaberne i stikprøven. Der er dog fortsat plads til forbedringer for så vidt angår overholdelse af visse krav i IFRS 13. Endvidere mener ESMA, at IASB kan forbedre IFRS 13 på en række områder, hvor der fortsat er usikkerhed.

De undersøgte emner og hovedkonklusioner er opsummeret nedenfor. Du kan læse mere i nyhed af 26. juli 2017 på Deloitte.dk og på ESMAs hjemmeside. ESMA forventer, at virksomhederne og revisorerne er opmærksomme på undersøgelsen og dens konklusioner, når de henholdsvis udarbejder og reviderer regnskaber.

Undersøgelsen har omfattet følgende:

Dagsværdioplysninger: Virksomhederne overholdt stort set minimumsoplysningskravene i IFRS 13. På områderne i) beskrivelse af input og metoder til opgørelse af dagsværdi, ii) begrundelse for overførsler mellem niveau 1 og niveau 2 i dagsværdihierarkiet samt iii) beskrivelse af følsomhed viste oplysningerne i stikprøven sig at være for generiske, og på en række områder manglede oplysninger på et mere detaljeret niveau. ESMA forventer, at virksomhederne fokuserer på at give relevante oplysninger og undgår brug af generiske oplysninger.

Regningsenheden (*unit of account*): Oplysninger om beregningsenheden og om, hvorvidt der var inkluderet tillæg eller fradrag i dagsværdimålingerne viste sig begrænset i de undersøgte regnskaber. ESMA opfordrer IASB til at få løst den bestående uklarhed om, hvordan beregningsenheden opgøres, og henstiller til virksomhederne, at der gives virksomhedsspecifikke oplysninger om, hvordan dagsværdien er estimeret og herunder begrunder den valgte tilgang.

Aktivt marked: Der var alene begrænsede tilfælde, hvor virksomhederne i stikprøven afveg fra noterede priser med henvisning til et fald i markedsaktiviteten. I de få tilfælde var der dog ikke oplyst om, hvordan virksomheden var nået til den konklusion, at fald i markedsaktiviteten havde ført til, at dagsværdien afveg fra noterede priser. ESMA opfordrer virksomhederne til at oplyse om den proces, de følger og i hvilke situationer de har konkluderet, at noterede priser ikke repræsenterer dagsværdi.

Justering til dagsværdimåling af derivater: Oplysninger om Credit Valuation Adjustment (CVA) blev oplyst af de fleste virksomheder i stikprøven, som havde væsentlige beløb i balancen vedrørende derivater. Der var færre virksomheder, som oplyste om henholdsvis Debit Valuation Adjustment (DVA) and Funding Valuation Adjustment (FVA). Sammenligneligheden og relevansen af justeringerne viste sig vanskelig at vurdere, fordi der ofte manglede kvalitative oplysninger vedrørende de oplyste kvantitative indvirkninger på regnskabet, ligesom oplysninger om de input og de metoder, der var anvendt ved justeringerne, var begrænsede. Endelig blev oplysningerne givet forskellige steder (i årsregnskabet, i en risikorapport, i ledelsesberetningen), hvilket bidrog til den reducerede sammenlignelighed. ESMA opfordrer virksomhederne til at oplyse begrundelsen for -

samt nøglefaktorerne anvendt ved – eventuelle justeringer og at der sikres entydig krydsreferencer, når oplysninger om justeringer gives uden for regnskabet.

5.6. ESMA har opdateret FAQ vedr. alternative præstationsmål (APM)

ESMA har opdateret dokumentet med spørgsmål/svar vedrørende ESMA's retningslinjer for brug af alternative præstationsmål (APM) i børsnoterede virksomheder. De nye spørgsmål vedrører:

Question/ Emne	Svar
8) Definition af APM	Et resultatmål som fx "driftsresultat" (<i>result of operating activities</i>) er et APM, hvis ikke den regnskabsmæssige begrebsramme (fx IFRS) definerer eller specificerer resultatmålet.
9) Begrebet fremtrædende	Virksomheden skal sikre, at de tal, som er taget direkte fra årsregnskabet, ikke vises mindre fremtrædende end APM. Følgende er eksempler på faktorer, som kan anvendes til vurdering heraf: <ul style="list-style-type: none"> • graden af opmærksomhed på APM i forhold til tal, som er taget direkte fra årsregnskabet, • placering af APM i dokumentet, • hyppigheden af brug af APM, • anvendelse af fed skrift, størrelsen på skrifttypen, kursiv skrift og • længden på analysen af APM. Endvidere gives en række eksempler i dokumentet.
10) Krydsreference til tidligere offentliggjorte dokumenter	For at undgå gentagelse af oplysninger, kan virksomheden krydsreference til tidligere offentliggjorte dokumenter, som indeholder de oplysninger, der kræves i retningslinjerne for APM. Krydsreferenceprincippet må dog ikke anvendes vedrørende følgende krav i APM retningslinjerne: 46 (sammenligningstal), 22 (tekst, der forklarer de anvendte APM), 35 og 36 (fremhævelse og præsentation af APM) og 41 (konsistens, dog kan der krydsrefereres til forklaringer).
11) APM i delårsregnskaber	Retningslinjer for APM gælder også for oplysninger i frivilligt offentliggjorte kvartalsrapporter.
12) Definition of APM	Tilpasning af tal eller totaler, som allerede er defineret i IFRS, medfører, at det tilpassede tal eller den tilpassede total bliver til et APM.
13) Anvendelse af APM guideline	Segmentoplysninger jf. IFRS 8 <i>Operating Segments</i> , som opgøres på en anden måde end defineret i IFRS, er omfattet af definitionen af APM.
14) Undtagelsen fra APM guidelines	Undtagelsen i APM Guidelines para 19 (4. bullet) gælder kun ved brug af et APM til at forklare overholdelsen af vilkår i en aftale eller af lovgivning. Hvis det pågældende APM også bruges til at forklare virksomhedens præstationer i en given periode, er det pågældende APM omfattet af APM Guidelines.
15) Definitioner og beregningsgrundlag	Hvis der anvendes et APM som "organisk vækst", skal virksomheden ikke alene oplyse om den ændring i omsætningen, som fremgår af årsregnskabet, men også om de øvrige komponenter, der - sammen med ændringen i omsætningen, der kan henføres til den "organiske vækst" - bidrager til den samlede ændring i omsætningen. Der er i APM Guidelines Q15 medtaget et eksempel, der illustrerer dette.
16) Afstemning	Afstemningen af APM (jf. afsnit 28) skal ske i form af en numerisk afstemning mellem den anvendte APM og den mest direkte forenelige regnskabslinje, total eller subtotal i årsregnskabet. De væsentligste afstemningsposter skal forklares særskilt. En kvalitativ beskrivelse af afstemningsposterne er derfor ikke tilstrækkelig.

Question/ Emne	Svar
17) Anvendelse af princippet retvisende vurdering ("Fair review principle")	APM Guidelines er blandt andet baseret på princippet om en retvisende vurdering af virksomhedens udvikling og finansielle stilling. Afhængig af omstændighederne kan det være imod princippet om retvisende vurdering, hvis et APM fx justeres for engangstab, men inkluderer engangsgevinster opstået i samme periode.

Læs mere i det opdaterede dokument på [ESMAs hjemmeside](#).

6. Publikationer og værktøjer

6.1. Regnskabstjekliste ÅRL

Til brug for kontrol af årsrapporter aflagt efter ÅRL har Deloitte udarbejdet en regnskabstjekliste i et brugervenligt webbaseret format. Tjeklisten, der dækker såvel års- som koncernregnskaber, kan anvendes af virksomheder, der følger bestemmelserne i regnskabsklasse B, C eller D i ÅRL. Den kan desuden anvendes af virksomheder, som har valgt at følge reglerne for mikrovirksomheder eller lempelsen for visse dattervirksomheder i klasse C mellem. Endvidere kan tjeklisten anvendes af erhvervsdrivende fonde.

Tjeklistens udformning og spørgsmål er styret af en række tilpasningsspørgsmål, som muliggør tilpasning af tjeklisten til den enkelte virksomheds forhold. Visse tilpasningsspørgsmål er suppleret med en kort vejledning til forståelse af spørgsmålet.

Du får adgang til Deloitte's regnskabstjekliste på mitregnskab.deloitte.dk.

6.2. IFRSs in Your Pocket 2017

Deloitte's populære publikation foreligger nu i 16. opdaterede udgave. IFRSs in Your Pocket 2017 er den ideelle guide for både nuværende og fremtidige IFRS-aflæggere.

Publikationen på 116 sider kan downloades på IASPlus.

6.3. IFRS Checklist 2017 (DK)

Deloitte har udsendt IFRS Checklist 2017 (DK). Tjeklisten er baseret på og indeholder Deloitte's fulde globale IFRS tjekliste, men er udvidet med yderligere funktioner, som bl.a. gør det muligt at tilpasse tjeklisten til den konkrete virksomhed via fokusering på de områder, hvor risikoen for fejl i regnskabet er størst. Desuden understøtter IFRS Checklist 2017 (DK) i højere grad dokumentationen af de overvejelser og konklusioner, der er foretaget ved tilpasning og udfyldelse af IFRS tjeklisten. Overvejelser og dokumentation herfor sker i ét centralt faneblad i tjeklisten så det er muligt at reducere og målrette ressourceforbruget til udfyldelse af tjeklister for netop de IFRS standarder, som er væsentlige og risikofyldte for den enkelte virksomhed, eventuelt ved anvendelse af en rotationsplan.

IFRS Checklist 2017 (DK) indeholder også de yderligere danske oplysningskrav ifølge den gældende IFRS-bekendtgørelse, som børsnoterede virksomheder, der aflægger årsrapport efter IFRS, skal overholde.

Den globale IFRS tjekliste er tilgængelig via IASPlus.

6.4. Dansk IFRS-eksempelregnskab 2016 (anvendes også i 2017)

Det danske [IFRS Eksempelregnskab 2016](#) opdateres ikke i 2017, men 2016 eksempleregnskabet kan fortsat anvendes i forbindelse med aflæggelse af kalenderårsregnskab for 2017. Dette begrundes med, at der alene er nedenstående meget begrænsede ændringer med virkning for 2017 (jf. afsnit 3.1):

- Ændret IAS 7: Oplysningsinitiativ - oplysninger vedrørende finansieringsaktivitet.
- Ændret IAS 12: Indregning af skatteaktiver vedrørende urealiserede tab på finansielle fordringer, der regnskabsmæssigt måles til dagsværdi, men skattemæssigt måles til kostpris.
- En enkelt af de årlige forbedringer til IFRS *Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 Cycle*, som præciserer visse oplysningskrav i IFRS 12.

Læs mere på Deloitte.dk

6.5. Globalt IFRS-eksempelregnskab 2017

Deloitte's globale IFRS-eksempelregnskab 2017 er opdateret med nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag, og illustrerer IFRS' krav til præsentation og oplysninger for regnskabsår, som slutter 31. december 2017. Endvidere er udsendt et appendiks, som viser førtidsimplementering af IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*, der har virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere.

Det globale IFRS-eksempelregnskab 2017 med appendiks kan downloades i pdf-format [her](#).

Herudover er der udsendt et globalt IFRS-eksempelregnskab 2016, som illustrerer førtidsimplementering af IFRS 9, der har virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere, som kan downloades i pdf-format [her](#).

6.6. IFRS - oversigt over nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag 2017

I Deloitte's danske publikation findes en oversigt over alle nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag, som skal implementeres i 2017, henholdsvis skal implementeres i senere regnskabsår. Publikationen indeholder desuden en kort beskrivelse af de enkelte ændringer, og der er mulighed for, at virksomheden for hver ændring kan indarbejde sin vurdering af den forventede effekt på regnskabet.

Publikationen kan downloades på Deloitte.dk.

6.7. IFRS in Focus - Closing Out 2017

På [IASPlus](#) udsendes sidst i december 2017 nyhedsbrevet "*IFRS in Focus - Closing out*", som omtaler de særlige regnskabsmæssige forhold, som kan være relevante i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten pr. 31. december 2017 efter IFRS.

6.8. Delårsrapportering

Deloitte's værktøjer vedrørende delårsrapportering opdateres hvert år med nye og ændrede bestemmelser, som virksomhederne skal være opmærksomme på ved aflæggelse af delårsrapporter. Se de seneste værktøjer på Deloitte.dk. Næste opdatering forventes udsendt i marts 2018.

7. Selskabsret

7.1. Krav om registrering af reelle ejere

Virksomheder, foreninger og fonde mv. skulle senest 1. december 2017 registrere deres reelle ejere. De nye regler trådte i kraft 23. maj 2017 og medførte, at en række virksomheder er pligtige til at indhente, registrere og opbevare oplysninger om deres reelle ejere. Reglerne har til formål at øge gennemsigtigheden om det reelle ejerforhold bag forskellige selskabskonstruktioner. Det betyder, at virksomhederne er forpligtet til at registrere både legale ejere og reelle ejere (den/de fysiske personer).

Hvad er en reel ejer

En reel ejer er i loven defineret som en fysisk person, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne i en virksomhed, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler.

En tilstrækkelig del af ejerandele eller stemmerettigheder svarer som udgangspunkt til, at man ejer eller kontrollerer mere end 25 % af virksomheden. Dette er dog kun en indikation på reelt ejerskab.

Virksomheden skal løbende registrere ændringer til oplysninger om sine reelle ejere og information om, hvori det reelle ejerskab består. Registreringerne skal ske hurtigst muligt, dvs. inden for få dage efter, at virksomheden er blevet bekendt med, at en fysisk person er blevet reel ejer. Samme frist gælder, efter at der sker en ændring af de registrerede oplysninger. Virksomheden skal mindst én gang årligt undersøge, om oplysningerne om de reelle ejere er korrekte og hurtigst muligt registrere eventuelle ændringer i oplysningerne om virksomhedens reelle ejere.

Det er ikke alle virksomheder m.v., som har foretaget denne registrering på nuværende tidspunkt. I de tilfælde, hvor ledelsen ikke overholder kravene i selskabsloven om registrering og efterfølgende opdatering heraf, kan ledelsen ifalde ansvar i form af bøde. Det medfører, at revisor skal medtage en oplysning i revisionspåtegningen om den manglende overholdelse af selskabslovens krav, idet ledelsen kan ifalde ansvar.

Erhvervsstyrelsen har udsendt en vejledning om reelle ejere, herunder hvem, hvad og hvor der skal registreres, hvortil der henvises for yderligere information. Læs mere på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

Undtaget fra registreringsforpligtelsen er børsnoterede virksomheder, enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder (PMV), selvstændige offentlige virksomheder (SOV), filialer, frivillige foreninger og andelsboligforeninger.

7.2. God selskabsledelse

7.2.1. Reviderede anbefalinger for god selskabsledelse

Komitéen for god Selskabsledelse har den 23. november 2017 udsendt reviderede Anbefalinger for god Selskabsledelse, som træder i kraft for regnskabsår, der starter 1. januar 2018 eller senere.

De væsentligste ændringer

De tre væsentligste ændringer ift. den gældende version af Anbefalingerne er efter Deloitte's vurdering:

1. Bestyrelsevaluering med inddragelse af ekstern bistand minimum hvert tredje år
2. Beskrivelse af sammenhængen mellem vederlagspolitik og den langsigtede værdiskabelse og mål
3. Udarbejdelse af vederlagsrapport med oplysninger om vederlag til hvert ledelsesmedlem de seneste fem år, og redegørelse for sammenhængen mellem vederlaget og virksomhedens strategi og mål.

"Følg eller forklar"-princippet gælder fortsat

Børsnoterede selskaber skal jf. ÅRL § 107b og NASDAQ OMX Copenhagens "Regler for udstedere af aktier" oplyse, om de følger anbefalingerne, eller forklare, hvorfor de ikke gør det ("følg eller forklar"-princippet). Oplysningerne skal gives i årsrapportens ledelsesberetning eller i en redegørelse på selskabets hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.

Reviderede anbefalinger

Opdateringen er sket med udgangspunkt i Komitéens dialog med selskaber og interessenter efter seneste opdatering i 2014 samt den internationale udvikling på området. Dialogen har vist et ønske om at forenkle anbefalingerne, hvorfor anbefalinger, der fremgår af lovgivning eller er indarbejdet i praksis, er udeladt. Komitéen har endvidere haft fokus på at indarbejde enkelte elementer fra ændringen af aktionærrettsdirektivet i anbefalingerne om ledelsens vederlagspolitik. Aktionærdirektivet skal være implementeret i dansk ret medio 2019.

Ved revisionen af anbefalingerne har Komitéen haft særlig fokus på:

- Selskabernes langsigtede værdiskabelse
- Evaluering af ledelsen
- Bestyrelsens sammensætning og ledelsesudvalg
- Ledelsens vederlagspolitik.

Vi har opsummeret ændringerne i nyhed af 12. december 2017 på Deloitte.dk. De reviderede anbefalinger kan downloades på [Komitéens hjemmeside](#).

7.2.2. Årsberetning fra Komitéen for god Selskabsledelse

Komitéen for god Selskabsledelse udsendte i oktober 2017 sin årlige årsberetning for perioden 1. juli 2016-30. juni 2017. Årsberetningen indeholder en redegørelse for komitéens arbejde i det forgangne år, resultatet af den årlige undersøgelse af selskabernes efterlevelse af Anbefalingerne for god Selskabsledelse og oplysning om opgaver, som komitéen vil beskæftige sig med det kommende år.

Compliance-undersøgelse

Den årlige compliance-undersøgelse omfatter 2016 årsrapporter eller den seneste offentliggjorte årsrapport ved skævt regnskabsår. Undersøgelsen viser, at de børsnoterede selskabers efterlevelse af Anbefalingerne for god Selskabsledelse generelt er meget høj. I denne rapporteringsperiode er den samlede efterlevelse af anbefalingerne på 99% blandt samtlige danske børsnoterede selskaber.

- 88% af selskaberne følger helt eller delvist,
- 11% af selskaberne følger ikke, men forklarer, hvordan de i stedet har indrettet sig,
- 1% af selskaberne følger ikke, uden at forklare, hvordan de i stedet har indrettet sig

Det er alene Small Cap-selskaberne, der ikke har fuld efterlevelse. Disse anbefalinger har lavest efterlevelse blandt Small Cap-selskaber:

- Anbefaling 1.1.3 om offentliggørelse af kvartalsrapporter.
- Anbefaling 2.2.1 om politik for samfundsansvar.
- Anbefaling 3.1.4 om vedtægtsbestemt aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmer.

Opfølgning på fokusområder vedrørende afrapportering for regnskabsåret 2016

Komitéen udvalgte emnerne ledelsesaf lønning og mangfoldighed som fokusområder for 2016, da disse emner er aktuelle og har stor bevågenhed. Emnerne forventes også at have stor bevågenhed i 2017.

Vederlagspolitik: Komitéen anbefaler, at bestyrelsen udarbejder en klar og overskuelig vederlagspolitik for bestyrelse og direktion. Alene to af de undersøgte selskaber (ca. 4%) har ikke en separat vederlagspolitik. Vederlagspolitikken for langt hovedparten indeholder en detaljeret beskrivelse af vederlagskomponenterne.

Mangfoldighed: Komitéen har stor fokus på mangfoldighed (bl.a. alder, køn og international erfaring), og finder at mangfoldighed i sin bredeste fortolkning er værdiskabende for det enkelte selskab. Komitéens fokus kommer bl.a. til udtryk i, at komitéen i forbindelse med revisionen af anbefalingerne påtænker at tilføje en anbefaling om, at selskabernes bestyrelse bør udarbejde og vedtage en politik for mangfoldighed. Undersøgelsen viser at 49% oplyser, at de har vedtaget en politik for mangfoldighed.

Læs årsberetningen på Corporategovernance.dk.

7.3. Erhvervsdrivende fonde

7.3.1. Undersøgelse viser en større udvikling i erhvervsdrivende fondes bestyrelser

Erhvervsstyrelsen har udsendt "[Undersøgelse om erhvervsdrivende fonde, marts 2017](#)", som viser, at der er sket en større udvikling i erhvervsdrivende fonde med hensyn til flere forhold, herunder i forhold til bestyrelsens sammensætning og arbejde. Undersøgelsen er gennemført i perioden november 2016 til marts 2017 og er udarbejdet med assistance fra Deloitte. Undersøgelsen er gennemført som opfølgning på en undersøgelse fra 2012.

Undersøgelsen viser bl.a.:

- 63% af fondene har nu en vedtægtsbestemmelse om bestyrelsesmedlemmernes valgperiode mod 57% i 2012.
- 36% af fondene har nu en bestemmelse om et maksimalt antal genudpegninger mod kun 4% i 2012.
- Der stilles i dag i højere grad krav til særlige kvalifikationer hos bestyrelsesmedlemmer. Ved undersøgelsen i 2012 var der 64%, der svarede, at der ikke var krav, ud over det i vedtægten angivne, mod nu 42%.
- 30% af fondene foretager aldrig bestyrelsesevalueringer, og yderligere 16% foretager dem hvert 4. år eller sjældnere. I 2012 var det 59% af fondene, der aldrig foretog bestyrelsesevalueringer, og yderligere 19% der foretog dem hvert 4. år eller sjældnere. Selv om det er en markant forbedring, er det fortsat mange, der endnu ikke har indarbejdet procedurer for at vurdere egen indsats. Dette specielt i lyset af, at fondene er selvejende og derfor ikke er underlagt tilsyn fra en ejerkreds.

Undersøgelsens emner mv.

Rapporten omhandler fondenes erhvervsmæssige karakteristika, bestyrelsessammensætning, anvendelse af direktør eller ekstern administrator, uafhængighed, kvalifikationskrav, bestyrelsens arbejde, tidsforbrug, vederlag til fondens bestyrelsesmedlemmer samt uddelinger.

Du kan læse undersøgelsen om erhvervsdrivende fonde 2017 på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

7.3.2. Opmærksomhedspunkter for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde

I forbindelse med behandling af en konkret sag har Erhvervsstyrelsen udsendt et notat, som præciserer de regler, der gælder, hvis et bestyrelsesmedlem i en erhvervsdrivende fond samtidig er offentligt ansat – eksempelvis i et ministerium, en region eller en kommune. Som medlem af en fondsbestyrelse er det særlig vigtigt at være opmærksom på nedenstående 5 punkter.

1. *Fonde er selvejende, hvilket betyder, at ingen uden for fonden kan udøve nogen former for ejerbeføjelser.* En, der i henhold til vedtægterne kan udpege et bestyrelsesmedlem, kan ikke instruere det udpegede bestyrelsesmedlem. Det betyder fx, at hvis en kommune udpeger en ansat til at varetage bestyrelseshvervet i en fond, så kan kommunen ikke udarbejde et formelt mandat, som den ansatte skal arbejde ud fra i sit bestyrelsesarbejde. Tilsvarende må det pågældende medlem ikke ukritisk videregive informationer om fonden til kommunen.
2. *Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser.* Erhvervsdrivende fondes formål fremgår af vedtægterne. Endvidere fastlægges rammerne for bestyrelsens arbejde i vedtægterne. Det er uden betydning, hvordan det enkelte medlem er udpeget.
3. *Bestyrelseshvervet – og dermed også ansvaret – er personligt.* Eventuel ansættelse i en udpegningsberettiget kommune omfatter ikke den pågældendes rolle som bestyrelsesmedlem. Bedømmelse af bestyrelsens ansvar følger de almindelige regler om ansvar for skade, som et medlem af lehdelsen kan påføre fonden eller tredjemand (culpanorm).
4. *Alle bestyrelsesmedlemmer har lige rettigheder og pligter.* Alle medlemmer har således samme retsstilling, uanset hvem der har udpeget eller valgt det pågældende medlem.
5. *Bestyrelsen skal være selvstændig ift. fondens stifter, væsentlige gavegivere o.l.* Mindst en tredjedel af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af stifter, væsentlige gavegivere o.l. Anbefalinger for god Fondsledelse supplerer kravet og indeholder en liste over kriterier for, hvornår et bestyrelsesmedlem ikke anses for uafhængig.

Læs mere om de enkelte punkter i notat af 7. april 2017 på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

7.3.3. God fondsledelse

Komitéen for god Fondsledelse udsendte i oktober 2017 en årsberetning, som beskriver de væsentligste punkter for komitéens virke i det forløbne år. Komitéen har bistået fonde i arbejdet med anbefalinger for god Fondsledelse og udarbejdet hjælpeværktøjer og offentliggjort en række spørgsmål/svar (FAQ). Endvidere har komitéen gennemført en stikprøveundersøgelse af fondenes redegørelse for, hvordan de forholder sig til anbefalingerne. Undersøgelsen, som er foretaget efter at fondene for anden gang har skullet redegøre for god fondsledelse, viser en forbedring af rapporteringen sammenlignet med 2015, men at der fortsat er plads til forbedringer. Undersøgelsen viser også, at der er mange fonde, der har sat sig godt ind i Anbefalingerne.

Blandt de fonde, der har redegjort for, hvordan bestyrelsen forholder sig til anbefalingerne, er der relativt høj efterlevelse af anbefalinger om:

- At fastlægge, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen. (2.3.1)

- At sikre en struktureret, grundig og gennemskuelig proces for udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen. (2.3.2)
- At en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige. (2.4.1)

Der er lavere efterlevelse af fx anbefalinger om fastlæggelse af en aldersgrænse eller oplysning om vederlag på individniveau.

Læs årsberetningen på godfondsledelse.dk.

Find Komitéens hjælpeværktøjer og FAQ'er [her](#).

8. Fortrolighed mv. i Deloitte

8.1. Fortroligheden om kundedata

Informationssikkerhed og databeskyttelse er en væsentlig forudsætning for et tillidsfuldt forhold mellem Deloitte og vores nuværende og kommende kunder. Deloitte Danmark overholder som en del af det globale Deloitte-netværk en lang række sikkerhedskontroller, der løbende justeres, så de svarer til risikobilledet og vores kunders krav og forventninger til os.

Det er Deloittes medarbejdere, der udgør grundstenen i den fortrolige behandling af vores kunders data. Alle medarbejdere bliver derfor løbende informeret om og undervist i deres ansvar og forpligtelser.

For fremadrettet at sikre overholdelse af krav om databeskyttelse og privacy, bliver vi hvert år kontrolleret af *'British Standards Institution'*.

Læs mere [her](#).

8.2. Deloitte og persondataforordningen

I Deloitte arbejder vi aktivt med at opfylde kravene i EU's databeskyttelsesforordning (GDPR). Det sker i et samarbejde med vores kunder, hvor vi sikrer, at vi i fællesskab kan overholde kravene til beskyttelse af persondata i vores arbejde.

Det gælder fx kryptering af e-mails, der indeholder CPR-numre og særlige databehandleraftaler, når vi agerer som databehandler i forbindelse med konsulent- og rådgivningsydelser.

Det globale Deloitte-netværk understøtter en ensartet overholdelse af kravene.

Læs mere [her](#).

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor revision, consulting, financial advisory, risikostyring, skat og dertil knyttede ydelser til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Deloitte betjener fire ud af fem virksomheder på listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®, gennem et globalt forbundet netværk af medlemsfirmaer i over 150 lande, der leverer kompetencer og viden i verdensklasse og service af høj kvalitet til at håndtere kundernes mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Vil du vide mere om, hvordan Deloitte omkring 245.000 medarbejdere gør en forskel, der betyder noget, så besøg os på Facebook, LinkedIn eller Twitter.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar (DTTL), dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder. DTTL og alle dets medlemsfirmaer udgør separate og uafhængige juridiske enheder. DTTL, der også betegnes Deloitte Global, leverer ikke selv ydelser til kunderne. Vi henviser til www.deloitte.dk/OmDeloitte for en udførlig beskrivelse af DTTL og dets medlemsfirmaer.

Copyright

© 2017 Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Medlem af Deloitte Touche Tohmatsu Limited.